

Mesto Prešov

Hlavná 2907/73, 08001 Prešov

Úprava plochy na ul. Exnárovej Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti

Spracovateľ zámeru

Ing. Nad'a Jursová – ENVI & GARDEN
Bajkalská 8
08001 Prešov

Prešov, september 2018

Obsah

I.	ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	4
I.1	Názov	4
I.2	Identifikačné číslo	4
I.3	Sídlo	4
I.4	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje zástupcu navrhovateľa	4
I.5	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	4
II.	NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	4
III.	ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
III.1	Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, katastrálne územie, parcelné číslo, charakter Navrhovanej Činnosti, Rezortný orgán, Povoľujúci orgán, Dotknuté orgány)	5
III.2	Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek a vstupy a údajov o výstupoch	6
III.2.1	Opis technického a technologického riešenia	7
III.2.2	Požiadavky na vstupy	13
III.2.2.1	Doprava	13
III.2.2.2	Zásobovanie vodou	13
III.2.2.3	Zásobovanie elektrickou energiou	13
III.2.2.4	Zásobovanie zemným plynom, teplom, telekomunikačné rozvody	13
III.2.2.5	Záber pôdy	13
III.2.3	Údaje o výstupoch	13
III.2.3.1	Odpadové vody a odkanalizovanie	13
III.2.3.2	Odpady	14
III.2.3.3	Znečistenie ovzdušia	15
III.2.3.4	Zdroje hluku	15
III.2.3.5	Zdroje žiarenia a vibrácií	15
III.2.3.6	Vyvolané investície	16
III.3	Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie (dotknuté organizácie)	16
III.4	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	17
III.5	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	17
III.6	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí	17
III.6.1	Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	17
III.6.1.1	Geomorfologická charakteristika	17
III.6.1.2	Horninové prostredie	18
III.6.1.3	Seizmicita územia a geodynamické javy	18
III.6.1.4	Ložiská nerastných surovín	18
III.6.1.5	Žiarenie z prírodných zdrojov a radónové riziko	19

III.6.2	Klimatické pomery	19
III.6.3	Pedologické pomery	20
III.6.4	Hydrologické pomery	20
III.6.4.1	Povrchové vody	20
III.6.4.2	Podzemné vody	21
III.6.5	Flóra a fauna	22
III.6.6	Chránené územia prírody (NATURA 2000, CHVÚ)	24
III.6.7	Chránené vodohospodárske oblasti	24
III.6.8	Krajina, krajinný obraz, územný systém ekologickej stability	24
III.6.8.1	Štruktúra krajiny a krajinný obraz	24
III.6.8.2	Územný systém ekologickej stability	25
III.6.8.3	Scenéria	25
III.6.9	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno-historické hodnoty	25
III.6.9.1	Počet a veková štruktúra obyvateľstva	25
III.6.9.2	Sídla	25
III.6.9.3	Ekonomické aktivity a zamestnanosť	26
III.6.9.4	Občianske vybavenie	26
III.6.9.5	Rekreácia a šport	27
III.6.10	Technická infraštruktúra a doprava	27
III.6.10.1	Zásobovanie elektrickou energiou	27
III.6.10.2	Zásobovanie plynom	27
III.6.10.4	Doprava	28
III.6.10.5	Zásobovanie teplom	29
III.6.11	Kultúrno – historické hodnoty územia	29
III.6.12	Súčasný stav kvality životného prostredia, vrátane zdravia	30
III.6.12.6	Znečistenie ovzdušia	30
III.6.12.7	Znečistenie vôd	31
III.6.12.9	Kontaminácia pôd a horninového prostredia	32
III.6.12.10	Odpadové hospodárstvo	32
III.6.12.11	Zdravotné aspekty	33
IV.	VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA	
	VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH	34
IV.1	Vplyvy na prírodné prostredie	34
IV.1.1	Vplyvy na horninové prostredie a pôdu	34
IV.1.2	Vplyvy na povrchové a podzemné vody	34
IV.1.3	Vplyvy na ovzdušie	35
IV.1.4	Vplyvy na flóru, faunu a genofondové lokality	35
IV.1.5	Vplyvy na krajinu a územný systém ekologickej stability	36
IV.1.6	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (prírody, vodohospodárske)	36
IV.2	Vplyvy na obyvateľstvo a urbanizované prostredie	36
IV.2.1	Vplyvy na dopravu a technickú infraštruktúru	36
IV.2.2	Odpady	36
IV.2.3	Vplyv na hluk	36
IV.2.4	Vplyv na žiarenie a vibrácie	37

IV.2.5	Vplyvy na kultúrne a archeologické pamiatky	37
IV.2.6	Hodnotenie zdravotných rizík	37
V.	VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE	37
VI.	PRÍLOHY	38
VII.	DÁTUM SPRACOVANIA	39
VIII.	MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA	40
IX.	PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	40

PRÍLOHY (2 -4)

- Príloha č.2 – Mapa širších vzťahov
- Príloha č. 3 - Výpis z katastra nehnuteľností
- Príloha č.4 - Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti
 - Príloha č. 4A – Situácia úprava plochy
 - Príloha č. 4B – Vzorový priečny rez
 - Príloha č. 4C – Situácia sadové úpravy

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov

Mesto Prešov

I.2 Identifikačné číslo

00327646

I.3 Sídlo

Hlavná 2907/73, 08001 Prešov

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje zástupcu navrhovateľa

Ing. Andrea Turčanová – primátorka mesta

adresa: Hlavná 2907/73, 08001 Prešov

tel. č.: 051/3100 101

Fax: 051/77 348 09

E-mail: primatorka@presov.sk

I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Ing. Martin Sopko - stavebný dozor

adresa: Jarková 24, 08001 Prešov

tel. č.: 051/3100258

mobil: 0948538610

E-mail: martin.sopko@presov.sk

miesto na konzultácie: Jarková 24, 08001 Prešov

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Úprava plochy na ul. Exnárovej, Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti (ďalej len „navrhovaná činnosť“)

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

III.1 Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, katastrálne územie, parcelné číslo, charakter Navrhovanej Činnosti, Rezortný orgán, Povoľujúci orgán, Dotknuté orgány)

Kraj: Prešovský

Okres: Prešov

Katastrálne územie: Prešov

Parcelné číslo: Navrhovaná činnosť sa nachádza na parcele registra „C“ číslo: **14330/1** vo vlastníctve navrhovateľa.
Druh pozemku:

Poznámka: Parcela na ktorej sa nachádza navrhovaná činnosť je prístupná z jestvujúcich spevnených plôch, je tiež v blízkosti jestvujúcich inžinierskych sietí a dopravných komunikácií.

Navrhovaná činnosť je v zmysle prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zaradená do:

Kategória 9. Infraštruktúra,
položka č. 16. - Projekty rozvoja obcí vrátane
b) statickej dopravy - od 100 do 500 stojísk (zist'ovacie konanie).

Charakter navrhovanej činnosti: rekonštrukcia súčasných spevnených plôch a dotvorenie obytného prostredia sadovými úpravami a prvkami drobnej architektúry.

Rezortný orgán:

Ministerstvo dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja SR

Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava

Povoľujúci orgán:

Určený stavebný úrad

Obec Ľubotice, stavebný úrad so sídlom na MsÚ v Prešove,
Hlavná 73, 080 01 Prešov

Dotknuté orgány:

1	Mesto Prešov, MsÚ Prešov, OSR, OIČ	Jarková 24	080 01	Prešov
2	Mesto Prešov, MsÚ Prešov – Odbor hlavného architekta mesta		080 01	Prešov
3	Mesto Prešov, MsÚ Prešov – Odbor dopravy, ŽP a KS, odd. dopravy – cestný správny orgán	Hlavná 73	080 01	Prešov
4	Mesto Prešov, MsÚ Prešov – Odbor dopravy, ŽP a KS, odd. životného prostredia – správca verejnej zelene	Hlavná 73	080 01	Prešov
5	Mesto Prešov, MsÚ Prešov – Odbor dopravy, ŽP a KS, odd. komunálne služby	Hlavná 73	080 01	Prešov
6	Mesto Prešov, MsÚ Prešov – Odbor SMM, odd. mestského majetku	Hlavná 73	080 01	Prešov
7	Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP (EIA)	Námestie mieru 3	080 01	Prešov
8	Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP (ŠVS)	Námestie mieru 3	080 01	Prešov
9	Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP (OH)	Námestie mieru 3	080 01	Prešov
10	Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP (OPaTK)	Námestie mieru 3	080 01	Prešov
11	Okresné riaditeľstvo Ha ZZ	Požiarnická č. 1	080 01	Prešov
12	Krajský pamiatkový úrad Prešov	Hlavná č. 115	080 01	Prešov

III.2 Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údaje o výstupoch

(záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v zmysle projektu, ktorý objednal navrhovateľ:

Názov stavby: Úprava plochy vnútrobloku na ul. Exnárovej
Projektant stavby: Váhoprojekt, s r.o., Exnárova 13, Prešov (Prešov, október 2016),
Kancelária: Kpt. Nálepku 6, 080 01 Prešov,
Zodpovedný projektant: Ing. Miroslav Váhovský
Autorizovaný stavebný inžinier, 4752 A2

Stupeň dokumentácie: dokumentácia na stavebné povolenie (DSP)

Predmetom projektu je úprava a prepojenie existujúcich odstavných plôch a ich napojenie na miestnu komunikáciu a trasy chodníkov vo vnútrobloku na ul. Exnárovej v Prešove. Na odstavnej ploche "OP1" je situovaných 39 parkovacích miest, na odstavnej ploche "OP2" 45 a na odstavnej ploche "OP3" 32 parkovacích miest. Spolu 116 parkovacích miest. Odstavná plocha OP4 rieši doplnenie odstavnej plochy, ktoré umožní bezpečnú obojsmernú premávku úseku medzi vchodmi ul. Exnárova č. 13-19. Je v dĺžke cca 100 m, čo predstavuje približne 20 pozdĺžnych stojísk.

Počet existujúcich parkovacích miest v predmetnej lokalite je 316. Parkovacie plochy boli súčasťou výstavby v 80-tych rokoch minulého storočia.

Norma STN 73 6110/Z2 platná od 02.2015 s prihliadnutím na výskumy, prax a odporúčania inštitútu urbánneho rozvoja (IUR) považuje za odôvodnené **zníženie počtu miest na parkovanie o 15-30%** oproti pôvodnej STN 6110/Z1.

Počet bytov na ul. Exnárova: 544 bytov

Štruktúra bytov je: 45% - 3-izbových a viac izbových/2 parkovacie miesta na byt
55% - 2,5-izbových, 2-izbových a menších/1 parkovacie miesto na byt

Potrebné parkovacie miesta: 789. Podľa platnej STN kde je možné zníženie o 30% pri novostavbách je potreba parkovacích miest 552. Keďže bytové domy, kde navrhovaná činnosť bude realizovaná nie sú novostavbou, ale ide o zahustenú výstavbu 80-tych rokov minulého st. po realizácii navrhovanej činnosti sa oproti existujúcim 316 parkovacím miestam zvýši počet parkovacích miest o 116 + 25 miest na odstavnej ploche OP4, čo spolu bude predstavovať 457 parkovacích miest. Vzhľadom na súčasné priestorové možnosti lokality navrhovanej činnosti a reálne požiadavky na parkovacie miesta je navrhovaná činnosť (úprava a skvalitnenie existujúcich spevnených plôch) vhodné riešenie z hľadiska zachovania súčasných zelených plôch, drevín, detských ihrísk, spevnených plôch pre peších a cyklistov a zvýšenia počtu výrazne poddimenzovaných parkovacích miest na lokalite navrhovanej činnosti.

III.2.1 Opis technického a technologického riešenia

Hlavné parametre navrhovanej činnosti podľa objektov:

Odstavná plocha "OP1":

Počet nových parkovacích miest štandard: 38 p.m.
Počet parkovacích miest imobilný: 1 p.m.
Počet parkovacích miest celkom: 39 p.m.

Komunikácia na „OP1“:

Kategórie, dĺžka úpravy: MO 6,5/30 – dĺžka 35,5 m
Funkčná trieda: C3 – miestna obslužná komunikácia,

Odstavná plocha "OP2":

Počet parkovacích miest celkom: 45 p.m.

Komunikácia na „OP2“:

Kategórie, dĺžka úpravy: MO 6,5/30 – dĺžka 45,0 m
Funkčná trieda: C3 – miestna obslužná komunikácia,

Odstavná plocha "OP3":

Počet nových parkovacích miest štandard: 29 p.m.
Počet parkovacích miest imobilný: 3 p.m.
Počet parkovacích miest celkom: 32 p.m.

Komunikácia na „OP3“:

Kategórie, dĺžka úpravy: MO 6,5/30 – dĺžka 25,0 m
Funkčná trieda: C3 – miestna obslužná komunikácia,

Odstavná plocha "OP4":

Doplnenie odstavnej plochy: 230m²

Chodníky:

Dĺžky chodníkov: 9,2+6,7m
Funkčná trieda: D3 – komunikácie pre chodcov,

Pre navrhovanú činnosť boli použité charakteristiky komunikácií podľa STN 73 6110 „Projektovanie miestnych komunikácií“ pre funkčnú triedu C3 a D3 a STN 73 6056 „Odstavné a parkovacie plochy cestných vozidiel“.

Sadové úpravy:

Sadové úpravy riešia práce spojené so založením solitérnych výsadiieb stromov, krov v záhonovej výsadbe a živom plote a s následným ošetrovaním drevín vrátane zálievky. V objekte sú zahrnuté práce + dodávka spojené s umiestnením odpadkových košov a parkových lavičiek.

Súhrnný výkaz výmer sadových úprav:

1	výsadba vzrastlých stromov podľa špecifikácie v riešenom území	29 ks
2	záhonová výsadba krov	36 m ²
	výsadby krov v záhonovej výsadbe	75 ks
3	živý plot	34 m
	výsadby krov v línii	42 ks
4	zalievanie vysadených drevín	5,105 m ³
	zalievanie - stromy listnaté (ks) -	2,175 m ³
	- 29 x 15 x 5	
	zalievanie - kry živý plot (ks), záhon (m ²) -	2,93m ³
	- 42 x 5 x 5	1,05 m ³
	- 75 x 5 x 5	1,88 m ³
5	ošetrovanie založených výsadiieb - stromy	29 ks
	záhonové výsadby	36 m ²
	živý plot / 34 x 0,5	17 m ²
6	odpadové koše	3 ks
7	parkové lavice	2 ks

Technické a technologické riešenie

SPEVNENÉ PLOCHY

Smerové vedenie

Existujúce odstavné plochy a chodníky sa smerovo a výškovo upravia minimálne zmenou povrchu. Prepojenia plôch rešpektujú ich polohu, ako aj existujúcich chodníkov a v napojeniach na existujúcu miestnu komunikáciu (ul. Exnárova) a okolitý terén. Odstavné plochy riešia spolu 116 státí, vrátane 5 vyhradených státí pre imobilných.

Výškové vedenie

Výškové vedenie komunikácie zodpovedá pri napojení súčasnemu výškovému vedeniu existujúcej komunikácie v predmetnom úseku. Ďalej sú plochy viazané na úroveň jestvujúceho terénu a polohu existujúcich chodníkov.

Šírkové usporiadanie

Z hľadiska šírkového usporiadania miestnych komunikácií sú komunikácie na odstavných plochách zatriedené ako miestna obslužná dvojpruhová, obojsmerná komunikácia, funkčnej triedy C3 - priama obsluha obostavaného územia. Šírkové usporiadanie zodpovedá kategórii MO 7,0/30.

jazdné pruhy	2 x 3,00m 6,00m
bezpečnostný odstup	2 x 0,5m 1,00m
	Spolu : 7,00 m

Medzi státiami sa jazdný pruh zúži na 2,75m, t.j. kat. MO 6,5/30.

Státia na odstavňných plochách majú rozmer štandardného parkovacieho miesta 2,5m x 4,5m alebo 5,0m x 2,5m. Parkovacie miesto pre imobilného má rozmer parkovacieho miesta 3,5m x 5,0m. Ďalšie parkovacie miesta pre imobilného majú rozmer parkovacieho miesta 2,5m x 4,5m, pričom k týmto miestam prislúcha dláždená plocha šírky 1,0m s bezbariérovým prepojením do celkovej šírky 3,5m. Pri parkovaní na okraji plôch sa počíta s presahom automobilu z parkovacieho miesta smerom do zelene minimálne 0,5m.

V úseku medzi vhodmi ul. Exnárova č.13 – 19 sa z hľadiska šírkového usporiadania miestnych komunikácií vznikne komunikácia: miestna obslužná dvojpruhová, obojsmerná komunikácia, funkčnej triedy C3 - priama obsluha obostavaného územia. Šírkové usporiadanie zodpovedá kategórii MO 6,0/30.

jazdné pruhy	2 x 2,50m 5,00m
bezpečnostný odstup	2 x 0,5m 1,00m
Spolu :	6,00 m

Konštrukcia vozovky

Konštrukcia rekonštrukcie krytu odstavňných plôch a chodníka:

asfaltový betón	AC 11 O; II	50mm
asfaltový spojovací postrek 0,50kg/m ²	PS, A	
Spolu		50mm

Pôvodný povrch z liateho asfaltu bude vybúraný v hr. do 50mm. V miestach bezbariérového kríženia vjazdu na odstavňnú plochu a existujúceho chodníka sa osadí betónová dlažba pre nevidiacich (nopková Premac 20x20 červená, hr.60mm).

Konštrukcia doplnenia odstavňných plôch vnútroblok:

asfaltový betón strednozrný	AC 11 O; II	50mm	STN EN 13108-1
asfaltový spojovací postrek 0,50kg/m ²	PS, A		
obalované kamenivo hrubozrné	AC 22 P; II	80mm	STN EN 13108-1
asfaltový infiltračný postrek 0,80kg/m ²	PI, A		
cementom stmelená zmes	CBGM C8/10	170mm	STN 73 6124
štrkodrvina	ŠD	200mm	STN73 6126/Z1

spolu: 500mm

Bočnú oporu odstavňných plôch tvorí betónový obrubník rozmerov 1000x150x250 uložený do betónového lôžka.

Konštrukcia doplnenia odstavňných plôch okolo MK Exnárova „OP4“:

Zatravnovacia dlažba 61x40,5x8 cm SIVÁ

s výplňou štrkodrvou fr.4-8mm	DL I	80mm	
Lôžko fr. 4- 8mm	ŠD	40mm	STN73 6126/Z1
Štrkodrava fr. 0-63mm	ŠD	300mm	STN73 6126/Z1
Spolu		420mm	

Bočnú oporu odstavňných plôch tvorí betónový obrubník rozmerov 1000x150x250 uložený do betónového lôžka.

Konštrukcie chodníkov

Chodník pre peších je tvorený nasledujúcou konštrukciou:

Betónová dlažba	DL I	60mm
Lôžko fr. 4- 8mm	P	40mm
Štrkodrava fr. 0-32mm	ŠD	150mm
Spolu		250mm

Návrhová úroveň porušenia vozovky D3.

S budovaním vozovky odstavných plôch sa môže začať až keď únosnosť pláne pod vozovkou bude zodpovedať min. $E_{def,2}=45\text{Mpa}$. V úsekoch, kde je konštrukčná pláň v násype táto hodnota bude dosiahnutá vzhľadom na dobre zhutnené použité materiály v násype. V prípade neúnosného podložia sa vykonajú opatrenia na vylepšenie podložia pod vozovkou vápnom do hr. 40cm.

Únosnosť ochrannej vrstvy zo štrkodry stanovená statickou zaťažkavacou skúškou a vyjadrená hodnotou modulu pretvárnosti $E_{def,2}$ musí byť minimálne 70MPa, únosnosť na vrchnej vrstve stanovená statickou zaťažkavacou skúškou a vyjadrená hodnotou modulu pretvárnosti $E_{def,2}$ musí byť minimálne 100 MPa.

Pri kladení jednotlivých konštrukčných vrstiev vozovky musia byť dodržané príslušné STN.

Odvodnenie

Odvodnenie povrchu vozovky odstavných plôch bude zabezpečené pozdĺžnym sklonom, ako aj 2%-ným priečnym sklonom vozovky smerom k obrubníku, so zaústením do drenáží vyústených do vsakovacích jám, a v miestach vjazdov a časti existujúcich plôch do existujúcich uličných vpustov. Pri doplnení „OP4“ sa posunie dláždená priekopa do novej polohy vrátane jestvujúcich uličných vpustov do ktorých je zaústená.

Odvodnenie zemnej pláne sa prevedie 3%-ným priečnym sklonom pomocou vrstvy štrkodry do pozdĺžnej drenáže, ktoré sú vyústene do vsakovacích jám.

Bezpečnostné zariadenia

Pre bezpečnosť dopravy sú navrhnuté systémy počas výstavby stavby i po uvedení stavby do prevádzky. Objekt rieši aj úpravy pre osoby s obmedzenou schopnosťou orientácie vychádzajúce z vyhlášky 532/2002 Z.z. a vyhlášky 9/2009 Z.z.,. V miestach bezbariérového kríženia vjazdu na odstavnú plochu a existujúceho chodníka sa osadí betónová dlažba pre nevidiacich.

Počas celej doby výstavby musí byť umožnený prístup na stavbu rozdelením parcely pre prvú pomoc, havarijnú službu, hasičov a pod.

Dopravné značenie

Trvalé dopravné značenie

Trvalé dopravné značenie je navrhnuté podľa zásad dopravného značenia na pozemných komunikáciách. Navrhované dopravné značenie je navrhnuté v súlade s Vyhláškou Ministerstva vnútra SR č.9/2009, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady SR č.8/2009 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách, podľa STN 018020. Navrhuje sa oddelenie jednotlivých parkovacích miest vodorovným dopravným značením a s doplnením zvislých DZ pre označenie parkovacích plôch. Osadia sa zvislé dopravné značky pre označenie parkovísk (IP13a) a vyhradených parkovacích miest (IP16). Zvislé dopravné značenie je

navrhnuté v prevedení laminát, hliníkový nosič, fólia 3M, reflexné prevedenie – použitá vysokoreflexná fólia 3M min. triedy 2 – 250 cd/lux/m-2, spĺňajúca podmienky stanovené STN 018020. Kotvenie nosičov sa navrhuje do A1 – pätiiek, ak sa DZ kotví v chodníku, inak sa zabetónuje do výkopu v zeleni. Všetky navrhované značky sú základného rozmeru. Dopravné značky sa umiestnia tak, aby ani svojim obrysom nezasahovali do bezpečnostného odstupu, t.j. 0,5m od hlavy obrubníka, optimálna vzdialenosť je v páse 1,0 – 2,5m od krajnice cesty. Spodný okraj najnižšie osadenej dopravnej značky, resp. dodatkovej tabule musí byť min. 2,0m nad niveletou vozovky.

Vodorovné dopravné značenie bude zriadené nástrekovou technikou na očistený povrch vozovky, pričom je navrhnutá retroreflexná úprava.

Dočasné dopravné značenie

Dočasné dopravné značenie, ktoré osadí počas výstavby dodávateľ stavby, musí zabezpečiť tak dopravnú prístupnosť územia, ako aj bezpečné vykonávanie stavebných prác. Dočasné dopravné značenie si vzhľadom na operatívnosť a pružnosť výstavby, osadí počas výstavby dodávateľ stavby podľa druhu vykonávaných prác.

Stavebné práce budú prebiehať cez dennú dobu a budú realizované na pozemkoch navrhovateľa s minimálnym obmedzením verejnej dopravy.

Napojenie na komunikácie, pozemky, väzby na IS

Napojenie na sieť mestských komunikácií je **bez zmeny**, t.j. na ul. Vihorlatskú.

Na lokalite navrhovanej činnosti sa nachádzajú existujúce IS. Ide o STL plynovod, vodovod, kanalizácie, vedenie VN, NN, a oznamovacie. Všetky spomínané IS je nutné pred začatím stavby vytýčiť a ich polohu počas výstavby rešpektovať, prípadne sa podľa potreby ochráni chráničkami.

Zemné práce

Zemné práce na objekte budú pozostávať z odhumusovania nových odstavných plôch, výkopových a násypových prác, drenáží, vsakovacích jám, úpravy pláne a spätného zahumusovania.

Plán pod vozovkou musí byť upravená v zmysle požiadaviek uvedených v STN 73 6114 Vozovky pozemných komunikácií – základné ustanovenia pre navrhovanie. V hornej 0,5 m vrstve násypu a 0,3 m vrstve zárezu môžu byť použité len zeminy veľmi vhodné (STN 72 1002 Klasifikácia zemín pre dopravné stavby), s maximálnou objemovou hmotnosťou väčšou ako 1650 kg/m³. Upravené podlažie sa musí zhutniť hladkým valcom. Miera zhutnenia pre súdržné a nesúdržné zeminy je stanovená v STN 73 6133. Plán musí byť zhotovená v priečnom sklone podľa projektovej dokumentácie, tak aby bolo vždy zabezpečené jej odvodnenie. Dokončená plán musí byť zhotoviteľom chránená – nesmú byť na nej skládky materiálov ani parkovanie vozidiel. Obmedzené musia byť aj prejazdy vozidiel. Pokiaľ geologické pomery neumožnia dosiahnuť požadovanú únosnosť pláne pod vozovkou 45 MPa štandardnými spôsobmi, vykonajú sa opatrenia na vylepšenie podlažia vápennou resp. vápennocementovou stabilizáciou do hr. 40cm. Množstvo a rozsah úprav je nutné dôsledne sledovať a upresňovať na základe skutočne dosiahnutých výsledkov skúšok.

Odpady

V rámci stavebných prác budú vznikať odpady viazané na vlastnú stavebnú činnosť. Väčšinu odpadov, ktoré vzniknú touto činnosťou, bude možné zaradiť do kategórie ostatné odpady („O“). Pri likvidácii odpadu kategórie „O“ je nutné dbať na čo najvyšší podiel uskutočnených recyklácií (vrátane napr. recyklácie fréz. asfaltových vrstiev vozovky).

Súčasne môžu vznikať v malých množstvách aj odpady viazané na prevádzku a činnosť stavebných strojov a zariadení. Tieto činnosti majú charakter prípravných a servisných prác a väčšinu takto vzniknutých odpadov bude nutné zaradiť do kategórie nebezpečný odpad („N“).

Počas stavebných prác je potrebné zabrániť vzniku nepovolených skládok odpadov alebo nežiaducim kontamináciám životného prostredia.

SADOVÉ ÚPRAVY

Výsadby drevín sú vyznačené v situácii vo výkresovej dokumentácii – Výkres č. 1. Všetky vysokokmene budú vysadené vzrastlé s obvodom km. minimálne 12 – 14 cm (merané v 1,0 m výšky kmeňa), s výškou nasadenia koruny 2,5 m pri ploche parkovísk, ostatné 2,2 m, so zemným balom, obalené jutovinou s podnožou v zaborkovanej ploche.

Výsadba bude realizovaná do vopred ručne vykopaných jám. Rozmery jám pre vysokokmene – 1,0 m³, pre kry – 0,02 m³.

Pri výsadbe vysokokmeňov počítame s uložením zavlažovacej súpravy z flexibilnej hadice. Hĺbka výsadby má zodpovedať hĺbke výsadby v škôlke. Je potrebné ho zasypať vykopanou hlinou a prihnojiť štartovacím hnojivom typu Silvamix.

Podnožou pre novovysadené stromy bude mulčovacia kôra o ploche výsadbovej misy v hrúbke 0,10 s polomerom 0,3 m na ploche trávniku. Na ploche parkovísk budú dreviny umiestnené v záhonových výsadbách a v páse zelene so živým plotom, ktoré budú zamulčované / kôra, štiepka/. Pod všetky tieto plochy, ktoré sa budú borkovať, sa uloží geotextília. Mulč sa nesmie dotýkať kmeňa stromu.

Do vyborkovanej plochy sa umiestnia aj kotviace tyče. Pri všetkých stromových výsadbách budú osadené 3 drevené koly klasickým záhradníckym spôsobom, ktoré slúžia ako dočasná ochrana a kotvenie drevín.

Živý plot bude sadený pozdĺž parkoviska do výsadbových jám a celá plocha v páse 0,5m*29,00m zamulčovaná štiepkou. Dreviny sadíme cca 0,8m od spevnenej plochy.

Záhonové výsadby budú vysadené klasickým záhradníckym spôsobom do trojsponu. Dreviny sadíme tak, aby ostal okolo spevnenej plochy priestor pre nárast hmoty kríkov /cca 0,4m od okraja plochy/.

Drobná architektúra

Na ploche budú umiestnené **smetné koše typu PRX115t** so strieškou (z ponuky mmcité) **alebo jeho ekvivalent – 3ks.**

Opláštenie z oceľového pozinkovaného plechu s nástrekom práškovej vypaľovanej farby, uzamykateľné dvierka z tropického dreva vo vyhotovení pre exteriér. Vložená nádoba z pozinkovaného plechu alebo držiak na plastové vrece (45 l).

Návrh vybavenia novo upravených plôch prvkami drobnej architektúry počíta s uplatnením typových resp. už v iných miestach sídla uplatnených prvkov, ktoré budú rozmiestnené podľa situácie a podľa technickej správy.

III.2.2 Požiadavky na vstupy

III.2.2.1 Doprava

Napojenie navrhovanej činnosti na sieť mestských komunikácií **je bez zmeny**, t.j. na ul. Vihorlatskú. Navrhovanou činnosťou nedôjde k zmene jestvujúcej dopravnej infraštruktúry v bezprostrednom ani v širšom okolí. Nedôjde ani k zvýšeniu dopravného zaťaženia.

III.2.2.2 Zásobovanie vodou

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k nárastu spotreby pitnej vody.

III.2.2.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Odber elektrickej energie je z verejného rozvodu mesta Prešov bez potreby zmien oproti súčasnému stavu. Navrhovaná činnosť nepredstavuje zvýšené nároky na odber elektrickej energie.

III.2.2.4 Zásobovanie zemným plynom, teplom, telekomunikačné rozvody

Navrhovaná činnosť nepredstavuje nijaké nároky na odber plynu resp. tepla.

III.2.2.5 Záber pôdy

Navrhovaná činnosť sa bude vykonávať na jestvujúcich spevnených plochách, ktoré sú v zlom technickom stave a jej realizáciou nedôjde k záberu PPF. Parcela, na ktorej je navrhovaná činnosť je v súčasnosti vedená ako druh pozemku - zastavané územia a nádvoria s využitím 22 - pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti (viď prílohu č.3)

III.2.3 Údaje o výstupoch

III.2.3.1 Odpadové vody a odkanalizovanie

Odvodnenie povrchu vozovky odstavných plôch bude zabezpečené pozdĺžnym sklonom, ako aj 2%-ným priečnym sklonom vozovky smerom k obrubníku, so záústením do drenáží vyústených do vsakovacích jám, a v miestach vjazdov a časti existujúcich plôch do existujúcich uličných vpustov. Pri doplnení „OP4“ sa posunie dláždená priekopa do novej polohy vrátane jestvujúcich uličných vpustov do ktorých je záústená.

Odvodnenie zemnej pláne sa prevedie 3%-ným priečnym sklonom pomocou vrstvy štrkodrvy do pozdĺžnej drenáže, ktoré sú vyústené do vsakovacích jám.

III.2.3.2 Odpady

Pri výstavbe navrhovanej činnosti budú vznikať odpady:

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
17 01 01	betón	O
17 03 02	bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 05 03	zemina a kamenivo obsahujúce nebezpečné látky	N
17 05 05	výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky	N
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O

Spôsob nakladania s jednotlivými druhými odpadov, ktoré vzniknú počas výstavby navrhovanej činnosti:

Odpad č. 17 01 01 – Betón, kategória ostatný, odpad vznikne po demolácii betónových konštrukcií. Ako vhodný materiál sa použije do podkladných vrstiev vozovky. Zámková a polovegetačná dlažba sa odovzdá investorovi pre ďalšie využitie.

Odpad č. 17 03 02 – Bitúmenová zmes frézovaná, kategória ostatný, odpad vznikne po frézovaní asfaltových vrstiev z komunikácie. Frézovaný materiál sa môže recyklovať, prípadne použiť do podkladových vrstiev vozovky.

Odpad č. 17 03 02 – Bitúmenová zmes vybúraná, kategória ostatný, odpad vznikne po vybúraní asfaltových vrstiev z komunikácie a prebytkov pri kladení asfaltových vrstiev. Vybúraný materiál sa môže použiť do podkladových vrstiev.

Odpad č. 17 05 03 – Zemina a kamenivo, kategória nebezpečný, odpad môže vzniknúť ak bude kontaminovaná nebezpečnými látkami (havária strojov na stavbe, ropné produkty) – odvoz v zmysle zmluvy s oprávneným subjektom.

Odpad č. 17 05 05 – Výkopová zemina, kategória nebezpečný, odpad môže vzniknúť ak bude kontaminovaná nebezpečnými látkami (havária strojov na stavbe, ropné produkty) – odvoz v zmysle zmluvy s oprávneným subjektom.

Odpad č. 17 05 06 – Výkopová zemina, kategória ostatný, odpad vznikne ako prebytočná zemina z výkopov. Použije sa na terénne úpravy a na zemné konštrukcie v rámci stavby, prípadný prebytok zeminy sa uloží pri päte svahu.

Odpad č. 20 03 01 – komunálny odpad zo šatní a prenosných kancelárií – separovaný zber v zmysle zákona o odpadoch a VZN mesta Prešov týkajúcich sa odpadového hospodárstva.

Pôvodca bude počas výstavby navrhovanej činnosti nakladať so všetkými vzniknutými odpadmi v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“) a podľa druhov odpadov zaradených podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (ďalej len „katalóg odpadov“).

Počas prevádzky navrhovanej činnosti bude navrhovateľ postupovať taktiež podľa zákona o odpadoch a príslušných VZN mesta Prešov týkajúcich sa odpadového hospodárstva.

III.2.3.3 Znečistenie ovzdušia

Hlavné plošné zdroje znečistenia ovzdušia predstavujú predovšetkým plochy súvisiace s výstavbou navrhovanej činnosti, teda ide o plošné zdroje znečistenia ovzdušia **dočasného charakteru**.

Vzhľadom na to, že uvedené plošné zdroje znečistenia sa viažu na stavebné práce v jednotlivých navrhovaných etapách, klasifikujeme ich ako **vplyv dočasný, krátkodobý, s rôznou intenzitou pôsobenia**.

Hlavnými líniovými zdrojmi znečistenia ovzdušia **počas výstavby** budú terajšie mestské a miestne komunikácie, z ktorých bude možný prístup na stavenisko. Na základe uvedeného klasifikujeme ako **vplyv dočasný, krátkodobý, s rôznou intenzitou pôsobenia, s lokálne obmedzeným pôsobením**, ktorého veľkosť, intenzitu i dĺžku expozície možno ešte obmedziť organizačnými opatreniami, dodržiavaním technologických postupov pri výstavbe, dobrou údržbou technického stavu stavebných mechanizmov atď.

Pri prevádzke navrhovanej činnosti vznikajú bodové a líniové zdroje znečisťovania ovzdušia.

Týmito zdrojmi znečisťovania ovzdušia je samotný účel navrhovanej činnosti – parkovanie osobných automobilov. Pri doprave a parkovaní môže dochádzať k znečisteniu ovzdušia výfukovými plynmi – CO, NO_x, prchavými organickými látkami (VOC) a pevnými exhalátmi (prachom) z motorových vozidiel prichádzajúcich do a odchádzajúcich z navrhovanej činnosti. Znečistenie ovzdušia z výfukových plynov možno považovať za relatívne nízke. Vzhľadom na pohyb vozidiel po upravených komunikáciách je možnosť znečistenia ovzdušia zanedbateľná. Nepredpokladá sa zvýšenie zaťaženia komunikácií novou dopravou.

Navrhovaná činnosť nie je v zmysle jestvujúcej legislatívy o ochrane ovzdušia vedená ako stredný alebo ako veľký zdroj znečistenia ovzdušia, preto si nevyžaduje súhlas príslušných orgánov ochrany ovzdušia. Z hľadiska znečistenia ovzdušia navrhovaná činnosť nebude nadlimitne ovplyvňovať ovzdušie v širšom okolí.

III.2.3.4 Zdroje hluku

V čase výstavby navrhovanej činnosti za zdroje hluku môžeme považovať jednotlivé činnosti súvisiace s hlučnými technológiami búracích prác, prevádzku a prejazd stavebných strojov a tiež zvýšenú intenzitu dopravy v čase dovozu a vývozu odpadových a stavebných materiálov po príľahlých cestných komunikáciách.

Prevádzka navrhovanej činnosti je taktiež zdrojom hluku z motorov parkujúcich automobilov pri ich uvádzaní do chodu, či naopak parkovaní. Projektant aj spracovateľ oznámenia má za to, a z dostupných hlukových štúdií vyplýva, že ide o hladiny hluku pri ktorých nedôjde k prekročeniu hladín hluku v zmysle platnej legislatívy – vyhlášky MŽP SR č.549/2007 pre deň (50dB), večer (50dB) a noc (45dB). Je na užívateľoch parkovacích plôch, aby mali automobily v dobrom technickom stave, čo zabezpečujú pravidelné STK kontroly v zmysle zákona o premávke na pozemných komunikáciách.

III.2.3.5 Zdroje žiarenia a vibrácií

Zdroje žiarenia ani vibrácií sa realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

III.2.3.6 Vyvolané investície

Navrhovaná činnosť v zmysle projektovej dokumentácie nevyžaduje vyvolané investície.

III.3 Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie (dotknuté organizácie)

Počas celej doby výstavby navrhovanej činnosti musí byť umožnený prístup na stavbu rozdelením pozemku pre prvú pomoc, havarijnú službu, hasičov a pod.

Na lokalite navrhovanej činnosti sa nachádzajú existujúce IS. Ide o STL plynovod, vodovod, kanalizácie, vedenie VN, NN, a oznamovacie. Všetky spomínané IS je nutné pred začatím stavby vytýčiť a ich polohu počas výstavby rešpektovať, prípadne sa podľa potreby ochrániť chráničkami.

Všetky výsadby vysokokmeňových stromov musia byť pred realizáciou konfrontované s IS a zrealizované tak, aby boli dodržané predpísané vzdialenosti od jednotlivých IS. (ELI-1m, teplovod-2,5m, plyn-4m, telekomunikačné vedenie-1,5m, vodovod a kanalizácia-2m). Pred výsadbou IS siete vytýči správca sietí.

Aby sa zamedzilo v maximálnej miere znečisteniu životného prostredia (hlavne prehnojením, odburiňovaním, vsakovaním chemikálií do pôdy, vsakovaním ropných látok do pôdy) je nutné skladovať priemyselné látky a hnojivá výhradne v skladoch priemyselných hnojív u dodávateľov.

Aplikáciu chemických ochranných látok je možné vykonávať len v prípustných koncentráciách a v patričnom období. Je potrebné vyberať chemikálie čo najvhodnejšie z hľadiska životného prostredia, teda také, ktoré nezanechávajú reziduá v pôde alebo nevyvolávajú nevhodné reakcie v pôde. S chemikáliami môžu manipulovať len osoby kvalifikované a s predpísanými skúškami.

Mechanizácia používaná pri prácach musí byť v dobrom technickom stave, aby nedošlo k úniku ropných látok resp. chemikálií do pôdy. Odstávka mechanizácie je nutná na plochách k tomu vyhradených a vhodne upravených (napr. parkovacie plochy vybavené lapačmi olejov a pod.). Taktiež opravy mechanizácií je potrebné vykonávať v priestoroch tomu určených.

Dotknuté organizácie:

Technické služby mesta Prešov, a. s.	Bajkalská č.33	080 01	Prešov
CondorNet, s.r.o.	Kováčska č. 1	080 01	Prešov
Orange Slovensko, a.s.	Prievozska č. 6/A	821 09	Bratislava
Slovanet, a.s.	Záhradnícka č. 151	821 08	Bratislava
Slovak Telekom, a.s.	Bajkalská č. 28	817 62	Bratislava
SPP – distribúcia, a.s.	Mlynské Nivy č. 44/B	825 11	Bratislava
Východoslovenská distribučná, a. s.	Mlynská č. 31	042 91	Košice
Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. OZ Prešov	Kúpeľná 3	080 01	Prešov
UPC BROADBAND SLOVAKIA s.r.o.	Ševčenkova 36, PO BOX 216	851 01	Bratislava
O.S.V.O.comp. a.s.	Strojnícka 18	080 01	Prešov
BYTOVÉ DRUŽSTVO	Bajkalská 30	080 01	Prešov
SPRAVBYTKOMFORT	Volgogradská 88	080 01	Prešov
Správa a zimná údržba prešovských ciest, s.r.o.	Pionierska 24	080 05	Prešov

III.4 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia (určeným stavebným úradom).

Vydanie rozhodnutia v zmysle § 30 zákona č. 49/2002 Z. z. (Krajský pamiatkový úrad v Prešove).

III.5 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vzhľadom na lokalizáciu, charakter a rozsah navrhovanej činnosti (zastavané územie mesta Prešov) je predpoklad, že navrhovaná stavba **nebude mať cezhraničný vplyv**.

III.6 Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

V rámci hodnotenia súčasného stavu životného prostredia rozlišujeme lokalitu navrhovanej činnosti a dotknuté územie:

Lokalita navrhovanej činnosti – parcela, na ktorej sa bude navrhovaná činnosť realizovať

Dotknuté územie – územie v okolí lokality navrhovanej činnosti, k. ú. mesta Prešov

III.6.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III.6.1.1 Geomorfologická charakteristika

Hodnotené územie z geomorfologického hľadiska je zaradené do jednotiek:

- sústava : Alpsko – Himalájska
- podsústava : Karpaty
- provincia : Západné Karpaty
- subprovincia : Vnútorne západné Karpaty
- oblasť : Lučenecko – košická zníženina
- celok : Košická kotlina
- podcelok : Toryská pahorkatina

III.6.1.2 Horninové prostredie

Geologická stavba

Dotknuté územie tvorí prevažne neogén, tvorí vrchná krieda a paleogén vnútorných Karpát. Z neogénu sa tu výlučne vyskytujú sivé a pestré vápnité prachovce, ílovce, pieskovce, zlepenec, štrky a evapority. Z vrchnej kriedy a paleogénu vnútorných Karpát sa tu vyskytujú pieskovce, vápnité ílovce. Postupne smerom na juh ílovce ubúdajú. Z kvartéru sa vyskytujú fluvialne sedimenty a sú to nivné humózne hliny alebo hlinito-pieščité až štrkovito-pieščité hliny dolinných nív a ojedinele piesky, piesčité štrky až piesky v terasách bez pokryvu.

Inžinierskogeologická rajonizácia

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie patrí dotknuté územie do regiónu karpatského flyšu – subregiónu vnútorných Karpát. Rajón kvartérnych sedimentov zasahuje východnú časť dotknutého územia a je tvorený rajónom deluviálnych sedimentov, rajónom proluviálnych sedimentov a rajónom údolných riečnych náplavov toku Torysa, ktorý zasahuje aj južný cíp dotknutého územia.

III.6.1.3 Seizmicita územia a geodynamické javy

Seizmicita územia

Dotknuté územie patrí z hľadiska seizmického ohrozenia, vychádzajúc z mapy očakávaných makroseizmických účinkov pre územie SR (STN 73 0036), do oblasti kde maximálne očakávané seizmické účinky môžu dosiahnuť hodnotu 6° MSK-64.

Geodynamické javy

Medzi najvýznamnejšie geodynamické javy vyskytujúce sa v dotknutom území patria svahové pohyby a vodná erózia.

Južná časť dotknutého územia patrí k oblastiam s výraznou predispozíciou k vzniku svahových pohybov, ojedinele sa vo východnej časti dotknutého územia vyskytujú územia so značným výskytom svahových pohybov. Poľnohospodárske pôdy v dotknutom území sú náchylné na vodnú eróziu (Atlas krajiny SR, 2002).

Geodynamické javy **nemajú súvislosť s lokalitou navrhovanej činnosti** vzhľadom na jej lokalizáciu v zastavanej časti dotknutého územia.

III.6.1.4 Ložiská nerastných surovín

Na území okresu Prešov sa nenachádzajú zásoby energetických surovín, ojedinele sa tu nachádzajú zásoby rudných surovín a bohatšie sú zásoby nerudných surovín a stavebných materiálov. Nachádzajú sa tu zásoby:

Rudné suroviny

- Polymetalické rudy - Zlatá Baňa - ložisko preskúmané, neťažené, určené CHLÚ
- Ortuťové rudy - Červenica I - ložisko neťažené, určené CHLÚ

Nerudné suroviny

- Opál - Červenica - ložisko neťažené, určené CHLÚ
- Kamenná soľ - Prešov I - využívané ložisko, určené CHLÚ, DP
- Stavebný kameň
- Fintice - andezit, využívané ložisko, určený DP
- Fintice I - andezit, ložisko neťažené, určený DP

- Okružná - andezit, využívané ložisko, určený DP
- Sedlice - dolomit, využívané ložisko, určený DP
- Sedlice I - dolomit, využívané ložisko, určený DP
- Sedlice II - dolomit, ložisko neťažené, zrušené CHLÚ
- Vyšná Šebastová - dioritový porfyr, využívané ložisko, určený DP
- Záhradné - andezit, ložisko neťažené, určený DP
- Hubošovce - andezit, ložisko neťažené, určený DP
- Tehliarské íly - Drienov - ložisko neťažené, zrušený DP

Prírodné keramické suroviny

- Bentonit
- Fintice - ložisko neťažené, určené CHLÚ
- Kapušany - ložisko neťažené, určené CHLÚ

Na území okresu sa nachádzajú okrem výhradných ložísk aj ložiská nevyhradených nerastov (resp. nevyhradené ložiská), a to:

- Demjata - stavebný kameň
- Nemcovce - stavebný kameň
- Červenica - stavebný kameň
- Veľký Šariš - štrkopiesok
- Haniska - štrkopiesok
- Delňa - štrkopiesok
- Lada - štrkopiesok
- Vyšná Šebastová - tehliarske íly
- Dúbrava - tehliarske íly
- Mirkovce - tehliarske íly
- Záhradné - expandovateľné bridlice
- Kanaš - expandovateľné bridlice

Priamo v **okolí lokality navrhovanej činnosti sa nenachádzajú** ložiská nerastných surovín.

III.6.1.5 Žiarenie z prírodných zdrojov a radónové riziko

Zdrojom radónu sú hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok, odkiaľ sa sekundárne rôznym spôsobom a rôznymi cestami dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo stavebných materiáloch do obytných priestoroch.

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (URANPRESS, Spišská Nová Ves, 1992) v dotknutom území sa vyskytujú prevažne **oblasti s nízkym radónovým rizikom** (vrátane lokality navrhovanej činnosti).

III.6.2 Klimatické pomery

Dotknuté územie patrí do klimatickej oblasti teplej (T), klimatického okrsku T7 – teplého, mierne vlhkého, s chladnou zimou a okrajovo južná časť dotknutého územia zasahuje do klimatickej oblasti mierne teplej (M), klimatického okrsku M3 – mierne teplého, mierne vlhkého, pahorkatinového až vrchovinného.

Priemerné teploty v januári sú od - 5 do - 3 °C a v júli od 16 do 18 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok je okolo 600 – 700 mm. Priemerná výška snehovej pokrývky je 10 – 15 cm a trvá

v priemere 60 – 80 dní. Z hľadiska výskytu hmiel patrí hodnotené územie do oblasti údolí väčších riek s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 60 do 85 dní.

Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami patrí dotknuté územie medzi priemerne inverzné polohy plošne zahŕňajúce predovšetkým široké údolia riek Torysa a Sekčov a severnú časť Košickej kotliny. Určujúcim faktorom veterných pomerov je predovšetkým severojužná orientácia Košickej kotliny, uzavretej zo západu i východu pohoriami (Slanské vrchy, Čierna hora). Sú tu dominantné vetry severných a južných smerov, pričom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska má oblasť okolia Prešova pomerne nízke % bezvetria. Široké údolie Torysy nevytvára možnosti pre dlhodobé stagnácie chladného vzduchu. Inverzné polohy sú v nízko položených miestach najmä v okolí vodných tokov Torysa a Sekčov. Na ich formovaní sa podieľajú stekavé prúdy chladného vzduchu, najmä zo západných svahov Slanských vrchov.

III.6.3 Pedologické pomery

Z hľadiska rozšírenia pôdnych typov na širšom dotknutom území prevládajú:

- kambizeme prevažne nasýtené
 - kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín ojedilej v severnej časti dotknutého územia,
 - kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné kambizeme pseudoglejové zo zvetralín pieskovcovo-ílovcových hornín v južnej časti dotknutého územia
- hnedozeme
 - hnedozeme pseudoglejové a pseudogleje zo sprašových a polygenetických hĺn okrajovo v južnej a severnej časti dotknutého územia
- čiernice
 - čiernice kultizmené, sprievodné čiernice glejové, lokálne modálne prevažne z nekarbonátových aluviálnych sedimentov v severnej časti dotknutého územia
- fluvizeme
 - fluvizeme kultizemné karbonátové, sprievodné fluvizeme glejové karbonátové a fluvizeme karbonátové ľahké z karbonátových aluviálnych sedimentov v severnej a centrálnej časti dotknutého územia
- pseudogleje
 - pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé zo sprašových hĺn a svahovín v juhovýchodnej časti dotknutého územia.

V dotknutom území sa nenachádzajú plochy poľnohospodárskej pôdy osobitne chránenej (zaradené do 1. až 4. skupiny BPEJ). Podľa bonitovaných pôdnoekologických jednotiek sa v dotknutom území nachádzajú prevažne skupiny BPEJ 5, 6, 7, menej skupiny 8 a 9. **Lokalita navrhovanej činnosti nezasahuje do pôdneho fondu.**

III.6.4 Hydrologické pomery

III.6.4.1 Povrchové vody

Vodné toky

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík dotknuté územie patrí k úmoriu Čierneho mora do čiastkového povodia Hornádu (číslo hydrologického poradia 4-32), základného povodia Torysy (číslo hydrologického poradia 4-32-04). Riečnu kostru hodnoteného územia tvorí tok Torysa a jeho ľavostranné prítoky Sekčov a Delňa. Z pravostranných prítokov rieky Torysa sú to Vydumanecký potok a Malkovský potok a ľavostranné prítoky rieky Sekčov – Šebastovka, Ľubotický potok, Šalgovický potok a Solivarský potok i viacero malých vodných tokov s občasným výskytom povrchových vôd.

Rieka Torysa preteká územím mesta Prešov v dĺžke 8,5 km. Priemerný prietok v meste Prešov je $3,94 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, v obci Haniska po pribatí prítokov Sekčov a Delňa $7,02 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Najvýznamnejším ľavostranným prítokom je rieka Sekčov (priemerný prietok $2,75 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), ktorý odvodňuje východnú časť územia a južne od samotného mesta sa vlieva do rieky Torysa. Na južnom okraji zastavaného územia mesta Prešov sa do rieky Torysa vlieva potok Delňa (priemerný prietok $0,31 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$).

Vodné toky môžeme podľa režimu odtoku zradiť do vrchovinná – nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým režimom odtoku. Najvyššie vodné stavy sú začiatkom jari v mesiacoch február, marec a apríl, najnižšie vodné stavy sú koncom leta a na začiatku jesene v mesiaci september.

Priemerný ročný špecifický odtok v časovom období rokov 1931 – 1980 (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) sa v širšom hodnotenom území zámeru pohyboval v intervale od 5 do $10 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, minimálny špecifický odtok 364 denný v intervale od 0,5 do $1,0 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$ a maximálny špecifický odtok v intervale s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov od 1,0 do $1,4 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

Vodné plochy

V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne prirodzené vodné plochy. Nachádza sa tu prírodné kúpalisko Delňa a v doline Borkút západne od obce Haniska sa nachádza rybník.

Lokalita navrhovanej činnosti je situovaná v juhovýchodnej časti dotknutého územia mimo kontaktu a blízkosti vodných tokov Sekčov a Delňa a ich prítokov.

III.6.4.2 Podzemné vody

Geologická stavba územia je základným faktorom podmieňujúcim charakter hydrogeologických pomerov. Jednotlivé vyčlenené hydrogeologické celky sa líšia hydrofyzikálnymi vlastnosťami horninového prostredia, ako aj obehom, režimom a chemizmom podzemných vôd.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie SR patrí západná časť dotknutého územia do hydrogeologického rajónu *P 122 Paleogén povodia Svinky*, východná časť vrátane lokality navrhovanej činnosti spadá do hydrogeologického rajónu *NQ 123 Neogén východnej časti Košickej kotliny*.

- *NQ 123 Neogén východnej časti Košickej kotliny*

Hranicu rajónu na východe tvorí okraj neovulkanitov Slanských vrchov, na západe je rajón vymedzený od juhu najprv okrajom aluviálnych náplavov Hornádu, ďalej stykom s mezozoickými a staršími horninami Čiernej hory a paleogénom Šarišskej vrchoviny a Šarišského medzihoria, ktorého okraj vymedzuje aj severnú hranicu rajónu. Z juhu tvorí hranicu rajónu štátna hranica s Maďarskom. Hranice rajónu sú geologické.

Prevládajú v ňom horniny sedimentárneho neogénu, ktoré vystupujú až na povrch, alebo blízko neho. Rajón vo východnej časti budujú neogénne sedimenty prevažne v ílovitom vývoji

s polohami pieskov a štrkov, prípadne tufitmi. Hydrogeologicky je územie málo preskúmané. Miestami sa vyskytujú artézske horizonty s výdatnosťami do $2,00 \text{ l.s}^{-1}$.

V západnej časti rajónu sa vyskytuje košická štrková formácia, ktorú tvoria prevažne íly so šošovkami zahlinených štrkov a pieskov malej hydrogeologickej hodnoty. Ako čiastkový rajón sa vyčlenili náplavy Torysy (zasahuje do dotknutého územia), ktoré majú v úseku rajónu na báze náplavov vyvinutú vrstvu štrkov s mocnosťou 3-5 m, ojedinele aj viac. Štrky sú však silne zahlinené, a tak priemerné výdatnosti na jeden vrt sa pohybujú v hodnotách $1,00\text{-}2,00 \text{ l.s}^{-1}$, väčšie výdatnosti sa vyskytujú len ojedinele.

Do dotknutého územia prevažne zasahuje čiastkový rajón HD 10. Tu sú dokumentované využiteľné množstvá podzemných vôd v množstve $0,20 - 0,49 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$. V alúviu Torysy je vymedzený čiastkový rajón HD 20, v ktorom sú zdokumentované využiteľné množstvá podzemných vôd v množstve $2,00 - 4,99 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$.

Termálne a minerálne pramene

V širšom okolí mesta Prešov sa nachádza viacero minerálnych prameňov. Najvýznamnejšie je sústredenie týchto prameňov v juhozápadnej časti tohto územia (pramene Borkút a Malý Borkút) s vývermi slabo mineralizovanej vápenato-horečnatej vody s výdatnosťou $11,00 \text{ l.s}^{-1}$. V lokalitách Cemjata a Kvašná voda sa nachádzajú tri pramene, z ktorých najvýdatnejší na Cemjate má výdatnosť $9,00 \text{ l.s}^{-1}$ s výverom vápenato-horečnato-uhličitej vody.

Priamo na lokalite navrhovanej činnosti sa nenachádzajú termálne a minerálne pramene.

Vodárenské zdroje

V dotknutom území **sa nenachádzajú** vodárenské zdroje.

III.6.5 Flóra a fauna

Flóra

Dotknuté územie z hľadiska fytogeografického členenia patrí do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicum orientale) a do fytogeografického okresu Východné Beskydy a podokresu Šarišská vrchovina.

Potenciálna prirodzená vegetácia (ďalej len "PPV")

Charakteristika PPV (Atlas krajiny Slovenskej republiky) dáva obraz o vegetácii, ktorá tvorila pôvodný vegetačný kryt v širšom okolí lokality navrhovanej činnosti, pričom možno identifikovať tieto vegetačné jednotky:

Karpatské dubovo- hrabové lesy (Carisi-pilosae - Carpinetum, syn. Querceo-Carpinetum medioeuropaeum) charakterizované – Quercus petraea, Carpinus betulus, Tilia cordata, Acer campestre, Carex pilosa, Deutaria bilbifera, Tithymalus amygdaloides).

PPV v blízkosti vodných tokov tvoria lužné lesy podhorské a horské (Al) - Alnenion glutinoso - incanae, Salicion eleagni. Tieto sú viazané na alúviu vodných tokov, ktoré sú podmäčkané prúdiacou podzemnou vodou na posudzovanom území Delňa. V stromovom poschodí, ktoré je dobre vyvinuté s voľnejším zápojom prevláda jelša lepkavá (Alnus glutinosa), jaseň štíhly (Fraxinus excelsior), vrbka krehká (Salix fragilis), vrbka biela (Salix alba). V krovitom poschodí sa pripája baza čierna (Sambucus nigra), kalina obyčajná (Viburnum opulus), čremcha obyčajná

(*Padus avium*), vŕba rakytová (*Salix caprea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*). V bylinnom poschodí prevládajú hygrofilné a nitrofilné druhy.

Navrhovaná činnosť je situovaná v zastavanom území mesta bez súčasného výskytu PPV. Biotickú zložku tu tvoria rastlinné aj živočíšne druhy zodpovedajúce prostrediu obytnej zóny. Zastúpené sú tu rastlinné a živočíšne spoločenstvá antropogénneho charakteru, synantropná vegetácia a ruderalne porasty.

Reálna vegetácia

Svoje zastúpenie majú aj synantropné spoločenstvá so segetálnou vegetáciou polí a ruderalnou vegetáciou sprevádzajúcou ľudské sídla a nevyužívané plochy.

Údolím Torisy, Sekčova a Delne sa šíria nebezpečné invázne druhy rastlín ako napr.: krídlatka japonská (*Fallopia japonica*), ježatec laločnatý (*Echinocystis lobata*), astra novobelgická (*Aster novi-belgii* agg.) a zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*).

Na **lokalite navrhovanej činnosti** sa vertikálna zeleň nachádza vo forme ihličnatý stromov – borovica čierna (*Pinus nigra*) a listnatých stromov (*Tilia cordata*). Plošná zeleň je zastúpená plochou trávniká pravidelne koseného.

Navrhovaná činnosť **nevyžaduje výruby súčasných drevín**. Naopak dopĺňa jestvujúce dreviny o výsadby sprievodnej zelene riešených parkovísk podľa príslušných STN a dotvorenie obytného priestoru. Zeleň sa uplatní v hygienickom a estetickom odizolovaní priestoru, pohľadovom potlačení a priaznivom obytno – výtvarnom začlenení, žiadúcom pritínení výsadbou stromov a krov.

Fauna

Podľa zoogeografického členenia Slovenska (Čepelák, 1980), patrí dotknuté územie na rozhranie juhoslovenského obvodu panónskej oblasti (košický okrsk).

Na dotknutom území je súčasná štruktúra zoocenózy sformovaná do zoocenózy antropogénneho charakteru.

Živočíšne spoločenstvá stavovcov na dotknutom území a v jeho bezprostrednej blízkosti netvoria ucelenú biocenózu. Vzhľadom na urbánny priestor registrujeme tu zástupcov druhov viazaných na ľudské obydľia a aktivity.

V dotknutom území boli z avifauny pozorované – sokol myšiar – *Falco tinunculus*, jastrab krahulec – *Acipiter nisus* a orol kriľavý – *Aquila pomarina*, ktorí tu majú svoje lovné teritórium (hlavne nad poľnohospodárskou krajinou).

Z ďalších druhov môžeme spomenúť výskyt hrdličky poľnej – *Streptopelia turtur*, vlhy hájovej – *Oriolus oriolus*, kanárika záhradného – *Serinus serinus*, holuba hrivnára – *Columba palumbus*, stehlíka zeleného – *Carduelis chloris*, škorca lesklého – *Sturnus vulgaris* a ďalšie.

Z hniezdičov tu môžeme pozorovať synantropné druhy ako drozd čierny – *Turdus merula*, slávik červienka – *Erithacus rubecula*, sýkorka veľká – *Parus major*, kolibkárik čipčavý – *Phylloscopus collybita*, drozd čvikoťavý – *Turdus pilaris*, stehlík pestrý – *Carduelis carduelis*, oriešok hnedý – *Troglodytes troglodytes*, sýkorka belasá – *Parus caeruleus*, pinka lesná – *Fringilla coelebs*, svrčiak riečny – *Locustella fluviatilis*. Porasty tvoria potravinovú bázu aj pre druhy hniezdiace priamo v budovách a objektoch. Ide o druhy ako: trasochvost biely – *Motacilla Alba*, žltouchvost domový – *Phoenicurus ochruros*, vrabec domový – *Passer domesticus*, vrabec poľný – *Passer montanus*, hrdlička záhradná – *Streptopelia decaocto*, belorítka obyčajná – *Delichon urbica*, lastovička domová – *Hirundo rustica* a dažďovník tmavý – *Apus apus*.

III.6.6 Chránené územia prírody (NATURA 2000, CHVÚ)

Navrhovaná činnosť je situovaná v území s prvým stupňom ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. Z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o OPaK"). **Nezasahuje do územia s osobitnou územnou ochranou** v zmysle § 17 až § 27 zákona o OPaK. Taktiež sa dotknuté územie nenachádza na území, kde bolo vyhlásené, či plánované na vyhlásenie Chránené vtáčie územie. Dotknuté územie **nie je** ani súčasťou navrhovaných chránených území európskeho významu v sieti NATURA 2000.

III.6.7 Chránené vodohospodárske oblasti

Ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov definuje zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení zákona č. 384/2009 Z.z. Nad rámec uvedeného zákona do Registra chránených území (Vodný plán Slovenska, MŽP SR, december 2015) sú zaradené aj územia určené pre ochranu biotopov alebo druhov rastlín a živočíchov, pre ktoré je udržanie alebo zlepšenie stavu vôd dôležitým faktorom ich ochrany. Register chránených území obsahuje:

- Chránené oblasti určené pre odber pitnej vody (ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských tokov; chránené vodohospodárske oblasti),
- Chránené oblasti určené pre chov hospodársky významných vodných druhov (v SR neboli zavedené),
- Chránené oblasti určené na rekreáciu vrátane vôd vhodných na kúpanie (vody na rekreáciu nie sú v SR osobitne definované a vymedzené, vymedzené sú vody vhodné na kúpanie),
- Chránené oblasti citlivé na živiny (citlivé oblasti a zraniteľné oblasti),
- Chránené oblasti pre ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov, vrátane príslušných území NATURA 2000 vyhlásených podľa smernice 92/43/EHS a smernice 79/409/EHS (Európska sústava chránených území NATURA 2000, Národná sústava chránených území, Osobitný druh chránených území – mokrade).

V dotknutom území **sa nenachádzajú chránené oblasti** určené pre odber pitnej vody, rovnako sa tu nenachádzajú zdroje podzemných vôd využívaných pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Nenachádzajú sa tu ani chránené oblasti pre ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov.

V dotknutom území sa nachádza prírodné kúpalisko Delňa, ktoré je lokalitou s vodou vhodnou na kúpanie. Dotknuté územie je citlivou (citlivou oblasťou sú ustanovené vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR alebo pretekajú jej územím), poľnohospodársky využívané pozemky v dotknutom území sú ustanovené za zraniteľnú oblasť.

III.6.8 Krajina, krajinný obraz, územný systém ekologickej stability

III.6.8.1 Štruktúra krajiny a krajinný obraz

Lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza v juhovýchodnej časti zastávaného územia mesta v krajine typu riečnych rovín, v obytnej zóne. Dominantné sú tu antropogénne prvky ako dopravné stavby, vysoké bytové domy, objekty služieb a budovy rôzneho charakteru väčšinou panelovej výstavby.

III.6.8.2 Územný systém ekologickej stability

Nadregionálny ÚSES spracovaný na úrovni Generelu nadregionálneho ÚSES (ďalej len "NÚSES"), schválený uznesením vlády č. 312/1992, ukladá dotknutým rezortom uplatňovať ho pri koncepcnej, plánovacej a rozhodovacej činnosti, ktorá sa dotýka priestorovej organizácie, využívania územia a prírodných zdrojov. Vymedzuje ekologicky najhodnotnejšie priestory v rozsahu územia SR v mierke 1:200 000 a 1:500000. V širšom dotknutom území sa **nenachádza prvok NÚSES.**

Regionálny ÚSES (ďalej len „RÚSES“) rozpracováva a upresňuje NÚSES v administratívnych hraniciach okresu Prešov a vymedzuje regionálne významné prírodné prvky a navrhuje ekostabilizačné opatrenia v štruktúre krajiny. Podľa schváleného RÚSES (ÚPN VÚC PSK) sa v blízkosti lokality navrhovanej činnosti **nenachádza prvok RÚSES.**

Navrhovaná činnosť **nemá negatívny vplyv** na prvky ÚSES.

III.6.8.3 Scenéria

Lokalita navrhovanej činnosti je začlenená do komplexu mestskej obytnej zóny a urbanistických štruktúr dlhodobou. Vzhľadom na charakter a umiestnenie navrhovanej činnosti, technické a technologické parametre navrhovaná činnosť **nezasahuje a nemení jestvujúcu scenériu.**

III.6.9 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno-historické hodnoty územia

III.6.9.1 Počet a veková štruktúra obyvateľstva

Mesto Prešov zaberá 7,6 % z celkovej plochy územia okresu Prešov resp. 0,79 % z celkovej plochy územia Prešovského kraja, je najväčším sídlom v okrese Prešov. Hustota obyvateľstva v katastrálnom území samotného mesta Prešov je výrazne vyššia ako hustota obyvateľstva v okrese Prešov. V roku 2016 počet obyvateľov v meste Prešov bol 89 618, z toho muži 43 142 a ženy 46 476.

Zo zastúpenia vekových skupín (predproduktívny vek 14,1%, produktívny vek 70,9% a poproduktívny vek 15%) a na základe hodnoty indexu starnutia populácie (106) v roku 2016 možno hodnotiť populáciu ako regresívnu. Pomerne vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku sa bezprostredne odzrkadľuje na dosiahnutej priemernej hodnote podielu ekonomicky aktívnych z trvalo bývajúceho obyvateľstva cca o 2 % nad úrovňou dosiahnutých priemerov za okres Prešov i celokrajského priemeru v Prešovskom kraji, čo súčasne vytvára značný tlak na tvorbu nových pracovných príležitostí a bezprostredne zvyšuje konkurenciu na trhu práce.

Podľa národnostnej štruktúry má v dotknutom území najväčšie zastúpenie slovenská (82%), rómska (1,7%) a rusínska (1,6%) národnosť. Ďalej sú tu výraznejšie zastúpené ukrajinská (0,7%), česká (0,5 %) a maďarská (0,14 %).

III.6.9.2 Sídla

V Prešovskom kraji je 23 miest z toho v okrese Prešov sú 2. Sú rôznorodé z hľadiska veľkosti, významu a rozvojového potenciálu. Mesto Prešov má ťažiskové postavenie ako centrum osídlenia so sústredením obyvateľstva a ekonomických aktivít a ťažiska osídlenia a svojím

významom presahujúce hranice Slovenska. Mesto Prešov je sídlom mestských, okresných a krajských úradov. Je administratívnym, hospodárskym, kultúrnym a spoločenským centrom Šarišského regiónu.

V zmysle ÚPN-VÚC Prešovského kraja schváleného vládou SR uznesením č. 268 Z.z. zo 7. apríla 1998 je mesto Prešov súčasťou:

- multimodálnych koridorov
- nadregionálnych sídelných osí
 - západno-východného Bratislava – Žilina – Prešov – Košice
 - severo-južného Poľská republika – Stará Ľubovňa – Prešov – Košice – Maďarská republika
- regionálnej sídelnej rozvojovej osi Prešov – Bardejov
- nadregionálnej sídelno-komunikačnej osi Prešov – Giraltovce – Svidník – Poľská republika.

Charakteristika mestského osídlenia v okrese Prešov

Okres	Mesto	Počet obyvateľov (stav k r. 2014)	Administratívny význam	Charakter centra osídlenia
Prešov	Prešov	90 349	sídlo kraja a okresu	1.skupina, 1.poskupina, medzinárodný význam
	Veľký Šariš	4 018	-	5.skupina, subregionálny význam

Zdroj: Štatistický úrad

III.6.9.3 Ekonomické aktivity a zamestnanosť

Mesto Prešov je centrom podnikania v rámci celého Prešovského samosprávneho kraja. Svoje sídlo tu má viac ako 1500 firiem a približne 6000 fyzických osôb, ktoré podnikajú ako živnostníci. Odvetvová štruktúra podnikateľského prostredia v Prešove je výrazne diverzifikovaná.

Najvýznamnejším je strojársky, elektrotechnický a automobilový priemysel. Nachádza sa tu aj drevospracujúci priemysel, ktorý zastupujú dva veľké podniky a už tradičný polygrafický priemysel. Rozsiahly je potravinársky priemysel, ktorý reprezentuje niekoľko väčších podnikov. Na území mesta sa nachádza niekoľko priemyselných parkov, v ktorých sídlia rôzne menšie prevádzky a firmy, ktoré poskytujú pracovné príležitosti. Priemyselná výroba je situovaná do priemyselných zón Juh a Sever. Obe sú napojené na dopravný cestný systém a železničnú dopravu.

III.6.9.4 Občianske vybavenie

Mesto Prešov je sídlom mestských, okresných a krajských úradov. Je administratívnym, hospodárskym, kultúrnym a spoločenským centrom Šarišského regiónu. Predstavuje centrum nadregionálneho významu s kompletnou základnou, vyššou i špecifickou vybavenosťou, ktorá zodpovedá jeho postaveniu v rámci hierarchie sídelnej štruktúry SR

Sídlia tu krajské, okresné orgány a mesto je tiež sídlom a centrom Prešovského samosprávneho kraja. Medzinárodný význam mesta podčiarkuje sídlo generálneho konzulátu Ukrajiny.

Vzdelávanie je zastúpené rôznym počtom škôl všetkých stupňov (základné, stredné všeobecné a odborné, vysoké školy) vrátane zariadení predškolskej výchovy a záujmových umeleckých škôl.

Zdravotnú starostlivosť je zabezpečovaná sieťou zdravotníckych zariadení so všeobecnými aj odbornými ambulanciami, sídli tu fakultná nemocnica.

Z kultúrnych zariadení v meste Prešov môžeme spomenúť Divadlo Jonáša Záborského, Divadlo Alexandra Duchnoviča, bábkové divadlo. Nachádza sa tu múzeum, Šarišská galéria a kultúrno-spoločenské centrá s knižnicami a aj s rôznymi záujmovými aktivitami.

III.6.9.5 Rekreačia a šport

Územie okresu Prešov zaberajúce oblasť dolného Šariša má vhodné predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Ťažiskovými oblasťami sú poznávanie kultúrno-historických pamiatok v sídlach doplnené o možnosti letnej a zimnej rekreácie v Slánskych vrchoch.

Najvýznamnejším strediskom cestovného ruchu je mesto Prešov so svojou výhodnou polohou na križovatke dopravných trás východ-západ a sever-juh. Stred mesta je mestskou pamiatkovou rezerváciou (MPR) a mesto samotné vytvára výborné predpoklady pre poznávací turizmus hlavne koncentráciou kultúrno-historických pamiatok nielen v samotnej MPR, ale aj v bezprostrednom okolí mesta (NKP Solivar, pamiatková zóna Lačnov atď.). Ďalšie možnosti ponúka rekreačný priestor Sigord s vodnou nádržou a rekreačný priestor Lipovce – Šindliar v hodnotnom prírodnom prostredí vhodnom na koncotýždňovú i dlhodobú rekreáciu. Možnosti pre oddych a rekreáciu poskytuje prírodné kúpalisko Delňa s moderným aguaparkom.

V meste sa nachádza niekoľko športových areálov a oddychových zón, cyklistických trás v mestskom lesoparku a cyklistických chodníkov priamo v meste, ktoré poskytujú všestranné využitie voľného času pre všetky vekové kategórie v zime aj v lete.

III.6.10 Technická infraštruktúra a doprava

III.6.10.1 Zásobovanie elektrickou energiou

Dotknuté územie je zásobované z dvoch distribučných transformovní 110/22kV (TR Prešov I – lokalita Sídliisko III a TR Prešov II - lokalita Šváby). TR Prešov I je vybavená dvomi transformátormi po 50 MVA, TR Prešov II je vybavená tromi transformátormi 50 a 40 MVA.

Lokalita navrhovanej činnosti je zásobovaná elektrickou energiou v rámci rozvodnej siete mesta Prešov.

III.6.10.2 Zásobovanie plynom

Dotknutú územie je zásobované z vysokotlakového plynovodu DN 300/PN 40. Je plynofikované takmer na 100%. Distribúcia plynu je realizovaná cez regulačné stanice plynu, ktoré sú rozmiestnené po obvode mesta.

Lokalita navrhovanej činnosti je napojená na plynovod.

III.6.10.3 Zásobovanie vodou a kanalizácia

Zásobovanie vodou

Zásobovanie pitnou vodou dotknutého územia ako aj lokalít navrhovanej činnosti je zabezpečené z Prešovského skupinového vodovodu. Vzhľadom na to, že zdroje vody pre tento vodovod sú mimo mesta Prešov, realizáciou navrhovanej činnosti tieto nebudú dotknuté.

Kanalizácia

Dotknuté územie (mesto Prešov) má vybudovanú verejnú kanalizáciu a má zabezpečené čistenie odpadových vôd na ČOV v Kendiciach cca na 99%. Dažďové vody sú odvádzané cez kanalizačné odľahčenia do toku Torysa.

V lokalite navrhovanej činnosti je vybudovaná kanalizácia v rámci verejnej kanalizácie mesta Prešov.

III.6.10.4 Doprava

• Nadregionálne dopravné vzťahy

Mesto Prešov je významným dopravným uzlom, v ktorom sa stretávajú viaceré dopravné trasy medzinárodného významu:

- európsky koridor V.A, ktorý je súčasťou nosnej siete TINA v úseku štátna hranica Rakúska republika – SR – Bratislava – Žilina – Prešov – Košice – štátna hranica SR/Ukrajina,
- európska cesta E-50 v úseku štátna hranica Česká republika/SR – Drietoma – Trenčín – Žilina – Prešov – Košice – štátna hranica SR/Ukrajina (Užhorod),
- európska cesta E-371 v úseku Prešov – Svidník – Vyšný Komárnik – štátna hranica SR/Poľská republika (Rzeszow),
- európska diaľková železnica v smere sever-juh štátna hranica Poľská republika/SR – Plaveč – Prešov – Kysak – Košice – Čaňa – štátna hranica SR/Maďarská republika,
- medzinárodná trasa kombinovanej dopravy C-E 30/1, a to Poľská republika – Plaveč – Prešov – Kysak – Košice – Maďarská republika.

• Regionálny dopravný systém

Cez územie okresu Prešov v súčasnosti prechádzajú a priamo v meste Prešov sa stretávajú dva významné cestné ťahy – cesty I/18 a I/73, ku ktorým sa pridružuje nie menej významná cesta I/68 v smere Poľská republika – Stará Ľubovňa – Prešov – Košice.

Cesta I/68 má regionálny až nadregionálny význam, najmä z hľadiska zabezpečenia turisticko-rekreačnej dopravy vo väzbe na cestné hraničné priechody Mníšek nad Popradom a Lysá nad Dunajcom. Z hospodárskeho hľadiska plní významnú funkciu v rámci regionálnej dopravy v urbanizačnej ose Lipany – Sabinov – Prešov – Košice.

Regionálnu sieť dopĺňa cesta II/546 Prešov – Margecany, ktorá však má horský charakter a je nevhodná pre nákladnú dopravu.

Okres Prešov má dobrú dopravnú polohu na styku kotliny s pohoriami Karpát a vedú ním dôležité komunikačné ťahy. Prešov s Košicami spája diaľnica D1. Centrá dvoch najvýznamnejších miest na východe Slovenska sú vzdialené 34 km.

Mestská hromadná doprava

Nosným systémom je trolejbusová a autobusová doprava zabezpečujúca dopravu v rámci dotknutého územia. Zabezpečuje dopravné spojenie v rámci obytných a priemyselných zón, všetkých mestských častí.

Priamo resp. v blízkosti lokality navrhovanej činnosti sú zastávky mestskej hromadnej dopravy.

Železničná doprava

Mesto Prešov je napojené na dve železničné trate, a to trať Muszyna PKP – Kysak a trať Strážske – Prešov. Železničná stanica Prešov je stanicou I. triedy a tiež je zriaďovacou stanicou.

Letecká doprava

Civilná letecká preprava je zabezpečovaná prostredníctvom letiska Košice.

III.6.10.5 Zásobovanie teplom

Dotknuté územie je zásobovanie teplom je zo zdrojov tepla mesta Prešov, ktoré sú v správe SPRÁVBYTKOMFORTu, a.s. Prešov a z Prekľeňovacieho zdroja tepla v správe Tepelná energetika, a.s., Košice, bytovej výstavby a príslušnej základnej občianskej vybavenosti.

Zásobovanie teplom bytovo-komunálnej sféry (bytovej výstavby, občianskej výstavby) je centralizované z okrskových, blokových a objektových zdrojov tepla na zemný plyn a Sústav centralizovaného zásobovania tepla.

Lokalita navrhovanej činnosti nemá nároky na zásobovanie teplom.

III.6.11 Kultúrne – historické hodnoty územia

Samotné mesto Prešov je sídlo historicky doložené v roku 1247. V roku 1299 dostalo mestské privilégia. Od roku 1405 bol Prešov slobodným kráľovským mestom. Centrum Prešova tvorí mestská pamiatková rezervácia vyhlásená v r. 1950.

V meste Prešov sa nachádza veľké množstvo kultúrno-historických pamiatok. Nachádza sa tu niekoľko kostolov, významných historických budov, súsoší:

- Gréckokatolícky biskupský palác
- Gréckokatolícky katedrálly chrám sv. Jána Krstiteľa
- Palác Klobušických
- Čierny orol
- Radnica
- Neptúnova fontána
- Rakocziho palác
- Rímskokatolícky farský kostol sv. Mikuláša
- Evanjelický a. v. chrám sv. Trojice
- Evanjelické kolégium
- Stará mestská škola
- Súsošie Immaculaty
- Bosákova banka
- Caraffova väznica
- Prvá židovská modlitebňa
- Ortodoxná synagóga
- Mestské klzisko
- Floriánova brána
- Župný dom

- Františkánsky kostol
- Prešovské cintoríny
- Barokový komplex Kalvária

V širšom okolí lokalít navrhovanej činnosti sa nenachádzajú významné kultúrno-historické pamiatky.

III.6.12 Súčasný stav kvality životného prostredia, vrátane zdravia

III.6.12.6 Znečistenie ovzdušia

Emisie základných znečisťujúcich látok, zaznamenávali v poslednom desaťročí postupný pokles. Príčinou uvedeného trendu je predovšetkým pokles priemyselnej výroby a spotreby energie, sprievodnými faktormi sú prijatie novej environmentálnej legislatívy na úseku ochrany ovzdušia, nahrádzanie menej ušľachtilých palív (hnedé uhlie, vykurovací olej) zemným plynom, povinné opatrenia pre všetky nové aj importované staršie osobné motorové vozidlá a používanie bezolovnatého benzínu. Sice významne poklesla úroveň klasického znečisťovania ovzdušia (spaľovacie procesy, priemysel), naopak nastal nárast automobilového znečisťovania ovzdušia a s tým súvisiace koncentrácie prízemného ozónu.

Množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Prešov v tonách

Rok	TZL	SO₂	NO_x	CO
2010	463	60	292	893
2011	494	56	283	897
2012	494	56	272	870
2013	501	49	273	829
2014	484	37	251	727
2015	509	65	279	860
2016	464	41	283	1008

Zdroj: SHMÚ Bratislava

Lokálne znečistenie ovzdušia, je výsledkom emisií z blízkych stacionárnych zdrojov znečistenia a výrazného príspevku emisií z mobilných zdrojov reprezentovaných predovšetkým automobilovou dopravou. Negatívny príspevok automobilovej dopravy je daný vysokou frekvenciou dopravy na diaľnici D1 ako aj na ceste prevej triedy č. I/68. Cestná doprava sa podieľa relatívne v menšom meradle na emisiách SO₂ a pevných častíc, produkuje predovšetkým emisie NO_x, CO a prchavých organických látok.

Významnými stacionárnymi zdrojmi znečisťovania ovzdušia emisiami TZL, NO_x a CO sú v rámci širšieho dotknutého územia: SPRAVBYTKOMFORT a. s., Prešov, Leier Baustoffe SK, s.r.o., Petrovany,

Významnými zdrojmi emisii TZL sú : IS - Lom Maglovec, s.r.o., Vyšná Šebastová a LOMY s.r.o.

Na základe hodnotenia výsledkov z roku 2014 a v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a prílohy č. 17 vyhlášky č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia bol Prešovský kraj aj v roku 2015 zaradený medzi aglomerácie a zóny pre účel

hodnotenia kvality ovzdušia, a to zóny pre oxid siričitý, oxid dusičitý a oxidy dusíka, častice PM₁₀, častice PM_{2,5}, benzén a oxid uhoľnatý. V rámci SR je Prešovský kraj zaradený do zóny Slovensko pre arzén, kadmium, nikel, olovo, polycyklické aromatické uhľovodíky, ortuť a ozón. Územie mesta Prešov bolo zaradené medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúce látky PM₁₀, PM_{2,5} a NO₂.

V roku 2016 pokračovala tendencia poklesu znečistenia časticami PM₁₀ v celej zóne. Prekročenie limitnej hodnoty sa nevyskytlo na žiadnej stanici. Úroveň PM_{2,5} sa na všetkých staniciach pohybovala pod cieľovou hodnotou 25 µg.m⁻³. Priemerná ročná koncentrácia NO₂ bola prekročená len na stanici Prešov – arm. gen. Ľ. Svobodu (42 µg.m⁻³). Ostatné znečisťujúce látky neprekročili limitné hodnoty. V roku 2015 nebol prekročený informačný prah a ani výstražný prah pre ozón na žiadnej stanici v zóne Slovensko.

III.6.12.7 Znečistenie vôd

Povrchové vody

Z hydrologického hľadiska dotknuté územie patrí do čiastkového povodia Hornádu (číslo hydrologického poradia 4-32), základného povodia Torysy (číslo hydrologického poradia 4-32-04). Riečnu kostru tvorí tok Torysa a jeho ľavostranné prítoky Sekčov a Delňa. Z pravostranných prítokov rieky Torysa sú to Vydumanecký potok a Malkovský potok a ľavostranné prítoky rieky Sekčov – Šebastovka, Ľubotický potok, Šalgovický potok a Solivarský potok i viacero malých vodných tokov s občasým výskytom povrchových vôd.

V rámci dotknutého územia sa kvalita povrchových vôd v toku Torysa nesleduje. Do hodnotenia boli zaradené odberové miesta na toku Torysa nad a pod dotknutým územím. V rámci dotknutého územia sa kvalita vody sleduje v toku Sekčov v 1 odbernom mieste. V odberových miestach neboli splnené požiadavky pre obsah dusičnanov, celkového organického dusíka a pre chemickú spotrebu kyslíka. V jednom odberovom mieste neboli splnené limitné aj požiadavky pre sapróbny index biosestónu.

Zoznam ukazovateľov nespĺňajúcich všeobecné požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa NV č. 269/2010 Z. z. v roku 2015

Tok	Monitorované miesto	rkm	Ukazovatele nevyhovujúce požiadavkám podľa Prílohy č. 1 NV č. 269/2010 Z. z.				
			Časť A (všeobecné ukazovatele)	Časť B (syntetické látky)	Časť C (nesyntetické látky)	Časť D (ukazovatele rádioaktivity)	Časť E (hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele)
Torysa	Pečovská Nová Ves	84,90	-	-	-	-	-
	Kendice	49,90	N-NO ₂ CHSK _{Cr} TOC	-	-	-	SI-bios
Sekčov	Pod Šalgovickým potokom	2,00	N-NO ₂	-	-	-	-

Zdroj: Spracovanie údajov z monitorovania kvality povrchovej vody za rok 2015, SHMÚ Bratislava

Hodnotenie stavu povrchových vôd sa vykonáva v zmysle § 4 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona NR SR č. 384/2009 Z. z. a je založené na hodnotení ich ekologického stavu, resp. ekologického potenciálu a chemického stavu. V dotknutom území na základe hodnotenia chemického stavu boli klasifikované útvary povrchových vôd (tok Torysa) nedosahujúce dobrý chemický stav. Hodnotením ekologického stavu boli v riešenom území

identifikované útvary povrchových vôd (tok Torysa) dosahujúce dobrý ekologický stav (2. trieda) a útvary povrchových vôd (tok Sekčov) dosahujúce veľmi zlý ekologický stav (5. trieda).

Znečistenie povrchových vôd je negatívnym dôsledkom predovšetkým vypúšťania produkovaných odpadových vôd do tokov, vzhľadom na skutočnosť, že vodné toky sú ich recipientmi. Nedostatočná úroveň odvádzania a čistenia odpadových vôd spôsobuje pomerne vysokú úroveň znečistenia povrchových vôd organickým znečistením a živinami. V nemalej miere prispieva k znečisteniu aj plošné znečistenie z poľnohospodárstva. Najvýznamnejším dopadom znečistenia živinami (N a P) je eutrofizácia vôd.

III.6.12.8 Podzemné vody

Kvalita podzemných vôd v dotknutom území sa sleduje v 1 útvare podzemných vôd v predkvartérnych horninách a v 1 útvare podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch. Limitné hodnoty v r. 2015 boli prekročené v oboch útvaroch podzemných vôd. V útvare podzemných vôd v prekvarterných horninách v ukazovateľoch obsahu kyslíka a vodivosti. Prekročenie limitných hodnôt v útvare podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch bolo namerané pre Fe a Mn - toto prekročenie patrí medzi najčastejšie a je dôsledkom nepriaznivých kyslíkových pomerov. Prekročenie limitných hodnôt bolo namerané aj pri dusičnanoch, amónnych iónoch, chloridoch, sírovodíku, rozpustených látok, obsahu O₂, vodivosti a pH. Limitné hodnoty organických látok boli prekročené pri chlórovaných rozpúšťadlách, polyaromatických uhl'ovodíkoch a pesticídach.

Hodnotenie stavu podzemných vôd sa vykonáva v zmysle § 4 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona NR SR č. 384/2009 Z. z. a je založené na hodnotení ich chemického a kvantitatívneho stavu. V dotknutom území na základe hodnotenia bol predkvartérny útvar podzemných vôd identifikovaný v dobrom chemickom a kvantitatívnom stave a predkvartérny útvar podzemných vôd hodnotený v zlom chemickom i kvantitatívnom stave.

Znečistenie podzemných vôd odráža predovšetkým antropogénne vplyvy - priemyselnú, poľnohospodársku činnosť, ale i vypúšťanie splaškových odpadových vôd.

III.6.12.9 Kontaminácia pôd a horninového prostredia

V prípade plošnej kontaminácie pôd pokrývajú prevažne dotknuté územie v súlade s rozhodnutím Ministerstva Pôdohospodárstva SR č. 531/1994-540 pôdy nekontaminované (resp. mierne kontaminované pôdy) kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A. Bodová kontaminácia pôd v dotknutom území nebola preukázaná.

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (URANPRESS, Spišská Nová Ves, 1992) v dotknutom území sa vyskytujú prevažne oblasti s nízkym radónovým rizikom (vrátane lokality navrhovanej činnosti), ojedinele v severnej a východnej časti dotknutého územia je oblasť so stredným radónovým rizikom.

III.6.12.10 Odpadové hospodárstvo

V meste Prešov podľa údajov RISO (Regionálny informačný systém o odpadoch) v roku 2013 vzniklo 107 708 t odpadov, z toho komunálny odpad ostatný predstavuje 34 870 t, priemyselný odpad ostatný 70 047 t, komunálny odpad nebezpečný 141 t a priemyselný odpad nebezpečný 2 650 t.

V dotknutom území sa nachádza spaľovňa priemyselného odpadu Fecupral Veľký Šariš a tiež autorizované zariadenia na zhodnocovanie odpadov – na spracovanie odpadu z elektrických a elektronických zariadení a na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadových olejov. V dotknutom území je realizovaný separovaný zber, nachádzajú sa tu 2 zberné dvory odpadov. Skládka odpadov sa v dotknutom území nenachádza.

Nakladanie s komunálnym odpadom v meste sa Prešov prevádza v súlade so všeobecným záväzným nariadením mesta Prešov, ktoré bolo schválené mestským zastupiteľstvom. Základným schváleným dokumentom pre riadenie a koncepciu odpadového hospodárstva je platný Program odpadového hospodárstva.

Odpadové hospodárstvo mesta Prešov je zabezpečované prostredníctvom mestskej akciovej spoločnosti – Technické služby mesta Prešova, a.s. (TSmP, a.s.). spoločnosť

Na zberných dvoroch TSmP, a.s. môžu obyvatelia s trvalým pobytom na území mesta Prešov bezplatne odovzdať nižšie uvedené komodity: zložky triedeného zberu komunálneho odpadu, sklo, papier, plasty, VKM – viacvrstvové kombinované odpady, kovové obaly

BRO – biologicky rozložiteľný odpad (tráva, konáre), nebezpečné odpady, vyradené elektrické a elektronické zariadenia (bežné domáce elektrospotrebiče a elektronika), žiarivky a svietidlá použité batérie a akumulátory, monočlánky, odpadové motorové a mazacie oleje, olejové filtre farby, chemikálie, obaly z farieb a chemikálie (musia byť v originálnych obaloch), ďalšie komodity, drobný stavebný odpad (0,040 € za kilogram drobných stavebných odpadov bez obsahu škodlivín – bez azbestu), veľkoobjemný odpad, penový polystyrén (obalový, stavebný), textil, knihy, jedlé oleje a tuky, humánne a veterinárne lieky nespotrebované fyzickými osobami.

Odpady a druhotne využiteľné odpady vyzbierané a spracované v zberných dvoroch sú zhodnocované alebo zneškodňované u konečných zneškodňovateľov alebo zhodnocovateľov druhotne využiteľných odpadov v prislúchajúcich zariadeniach na základe obchodných zmlúv uzavretých medzi spoločnosťou TSmP, a.s. a príslušnými spracovateľskými spoločnosťami.

III.6.12.11 **Zdravotné aspekty**

Zdravotný stav obyvateľstva odráža pôsobenie niekoľkých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životné prostredie. V podmienkach súčasných hospodársky rozvinutých krajín sa na tvorbe zdravia a jeho potenciálu podieľajú jednotlivé faktory nasledovne:

- spôsob života 40 – 50%
- životné a pracovné prostredie 20 – 30%
- genetické faktory 10 – 20%
- zdravotníctvo 10 – 20%

Vplyv znečisteného životného prostredia na zdravie ľudí nie je doteraz celkom preskúmaný, resp. sa v územnom priemete obťažne hodnotí. Odzrkadľuje sa však napr. i v nasledovných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva:

- stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov. Predstavuje priemerný počet rokov života novorodenca, ktorý môže dosiahnuť pri rešpektovaní špecifickej úmrtnosti v danom období – v okrese Prešov bola v roku 2014 u žien 80,57 rokov a u mužov 72,98 rokov, čo je viac ako bol celoslovenský priemer (ženy – 76,79 a muži 72,50).

- celková úmrtnosť (mortalita), patrí k základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky obyvateľstva, a je závislá aj od vekovej štruktúry obyvateľstva. V okrese Prešov sa hodnoty mortality ($7,91 - 8,18^{0/00}$) pohybujú pod krajským ($8,33 - 8,38^{0/00}$) i celoslovenským priemerom ($9,58 - 9,86^{0/00}$). V celoslovenskom meradle pretrvávajú nepriaznivá vysoká úmrtnosť obyvateľstva v produktívnom veku. Zvýšená je úmrtnosť najmä u mužov v produktívnom veku, čo môže byť spôsobené všeobecne zhoršenými životnými a hlavne pracovnými podmienkami. Podiel jednotlivých úmrtí v okrese Prešov sa nevymyká z celoslovenského trendu. Hlavnými príčinami smrti sú kardiovaskulárne a nádorové ochorenia,
- štruktúra príčin smrti, v úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v SR, tak aj v obci dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým na ischemické choroby srdca. Dominantná je aj úmrtnosť na nádorové ochorenia. Zaznamenávaný je aj trvalý vzostup výskytu nádorových ochorení v nižších vekových skupinách.
- počet kardiovaskulárnych, onkologických a alergických ochorení, z hľadiska chorobnosti obyvateľstva v celosvetovom meradle zaujímajú srdcovo cievne ochorenia vedúce miesto so stúpajúcim trendom. Zaznamenávaný je aj trvalý vzostup výskytu nádorových ochorení a to aj v nižších vekových skupinách. V poslednom období je zaznamenaný nárast alergií, najmä alergickej rinitídy sezónnej i celoročnej, bronchiálnej astmy, ale aj dermo respiračného syndrómu a potravinovej alergie.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

IV.1 Vplyvy na prírodné prostredie

IV.1.1 Vplyvy na horninové prostredie a pôdu

Výstavbou navrhovanej činnosti dôjde k vplyvu na horninové prostredie a pôdu, no v minimálnej miere pri výkopových a búracích prácach počas výstavby. Pri prevádzke môže dôjsť k negatívnym vplyvom v prípade **havarijného stavu** – únik pohonných hmôt, olejov, chemických prípravkov apod.

Vplyv na horninové prostredie je klasifikovaný ako relatívne negatívny s nízkou intenzitou pôsobenia.

Keďže sa navrhovaná činnosť bude vykonávať na jestvujúcich spevnených plochách, ktoré sú v zlom technickom stave a jej realizáciou nedôjde k záberu PPF **nepredpokladá sa negatívny vplyv na pôdu, čo sa týka záberu PPF**. Parcela, na ktorej je navrhovaná činnosť je v súčasnosti vedená ako druh pozemku - zastavané územie a nádvoria.

IV.1.2 Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Navrhovaná činnosť nezmení významným spôsobom hydrologické a hydrogeologické pomery územia. Navrhovaná činnosť pri výstavbe a prevádzke **nebude mať negatívne vplyvy na povrchové a podzemné vody**. Pri prevádzke môže dôjsť k negatívnym vplyvom v prípade **havarijného stavu** – únik pohonných hmôt, olejov, chemických prípravkov apod.

Odvodnenie povrchu vozovky odstavných plôch bude zabezpečené pozdĺžnym sklonom, ako aj 2%-ným priečnym sklonom vozovky smerom k obrubníku, so zaústením do drenáží vyústených do **vsakovacích jám**, a v miestach vjazdov a časti existujúcich plôch **do existujúcich uličných vpustov**. Pri doplnení „OP4“ sa posunie dláždená priekopa do novej polohy vrátane jestvujúcich uličných vpustov do ktorých je zaústená.

Odvodnenie zemnej pláne sa prevedie 3%-ným priečnym sklonom pomocou vrstvy štrkodrvy do pozdĺžnej drenáže, ktoré sú vyústené do **vsakovacích jám**.

Vplyv na povrchové a podzemné vody je klasifikovaný ako relatívne negatívny vplyv s nízkou intenzitou pôsobenia.

IV.1.3 Vplyvy na ovzdušie

Plošné zdroje znečistenia ovzdušia predstavujú predovšetkým plochy súvisiace s výstavbou navrhovanej činnosti, teda ide o plošné zdroje znečistenia ovzdušia **dočasného charakteru**.

Vzhľadom na to, že uvedené plošné zdroje znečistenia sa viažu na stavebné práce v jednotlivých navrhovaných etapách, klasifikujeme ich ako **vplyv dočasný, krátkodobý, s rôznou intenzitou pôsobenia**.

Hlavnými líniovými zdrojmi znečistenia ovzdušia **počas výstavby** budú terajšie mestské a miestne komunikácie, z ktorých bude možný prístup na stavenisko. Na základe uvedeného klasifikujeme ako **vplyv dočasný, krátkodobý, s rôznou intenzitou pôsobenia, s lokálne obmedzeným pôsobením**, ktorého veľkosť, intenzitu i dĺžku expozície možno ešte obmedziť organizačnými opatreniami, dodržiavaním technologických postupov pri výstavbe, dobrou údržbou technického stavu stavebných mechanizmov atď.

Pri prevádzke navrhovanej činnosti **vznikajú bodové a líniové zdroje znečisťovania ovzdušia**.

Z hľadiska znečistenia ovzdušia navrhovaná činnosť nebude nadlimitne ovplyvňovať ovzdušie v širšom okolí.

Vplyv na ovzdušie je klasifikovaný ako negatívny vplyv s nízkou ale trvalou intenzitou pôsobenia.

Zmeny teploty vzduchu

Zmeny v chode teploty vzduchu vplyvom navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú, nie je použitá technológia, ktorá by mohla mať vplyv na zmenu teplôt vzduchu.

Zmeny vlhkosti vzduchu

Vzhľadom na veľkosť plochy navrhovanej činnosti nedôjde k merateľným zmenám vlhkosti vzduchu v dotknutom území.

Zmeny snehovej pokrývky

Snehová pokrývka sa na lokalite navrhovanej činnosti relatívne nezmení oproti súčasnému stavu. Navrhovaná činnosť nezvyšuje tepelný potenciál oproti bežnému tepelnému potenciálu územia v zastavanom území mesta.

Zmeny prúdenia vzduchu

Prúdenie vzduchu sa vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti nezmení.

IV.1.4 Vplyvy na flóru, faunu a genofondové lokality

Navrhovaná činnosť **nemá zásadný priamy vplyv na flóru a faunu** dotknutého územia. Vplyv na avifaunu je relatívne možný. Možný vplyv je predpokladaný len v prípade **havárie** – úniku

pohonných hmôt, olejov a chemických látok. Eliminuje sa prísny dodržiavaním dobrého technického stavu jednotlivých majiteľov automobilov.

Vplyv na flóru a faunu je klasifikovaný ako negatívny vplyv s nízkou ale trvalou intenzitou pôsobenia

IV.1.5 Vplyvy na krajinu a územný systém ekologickej stability

Je predpoklad, že navrhovaná činnosť nebude mať vzhľadom na lokalizáciu v zastavanom území mesta negatívny vplyv na okolitú krajinu a prvkov ÚSES. **Vplyv navrhovanej činnosti na krajinu a ÚSES klasifikujeme ako neutrálny.**

IV.1.6 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (prírody, vodohospodárske)

Chránené územia všetkých druhov sa v blízkosti lokality navrhovanej činnosti **nenachádzajú. Navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na chránené územia.**

IV.2 Vplyvy na obyvateľstvo a urbanizované prostredie

IV.2.1 Vplyvy na dopravu a technickú infraštruktúru

Navrhovaná činnosť bude mať **pozitívny vplyv na jestvujúcu dopravu a technickú infraštruktúru v meste.** Stavba si **nevyžaduje** potrebu riešenia nového dopravného pripojenia ani podzemných, resp. nadzemných vedení.

Vplyv navrhovanej činnosti na dopravu a technickú infraštruktúru je klasifikovaný ako pozitívny vplyv s vysokou a trvalou intenzitou pôsobenia.

IV.2.2 Odpady

Pôvodca bude počas výstavby navrhovanej činnosti nakladať so všetkými vzniknutými odpadmi v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“) a podľa druhov odpadov zaradených podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (ďalej len „katalóg odpadov“).

Počas prevádzky navrhovanej činnosti bude navrhovateľ postupovať taktiež podľa zákona o odpadoch a príslušných VZN mesta Prešov týkajúcich sa odpadového hospodárstva.

Negatívny vplyv prevádzky navrhovanej činnosti na produkciu odpadov sa nepredpokladá. Navrhovaná činnosť neprodukuje počas prevádzky odpady vo zvýšenej miere.

Vplyv navrhovanej činnosti na odpady klasifikujeme ako neutrálny vplyv za dodržania ustanovení legislatívy o odpadoch.

IV.2.3 Vplyv na hluk

V čase výstavby navrhovanej činnosti za zdroje hluku môžeme považovať jednotlivé činnosti súvisiace s hlučnými technológiami búracích prác, prevádzku a prejazd stavebných strojov a tiež zvýšenú intenzitu dopravy v čase dovozu a vývozu odpadových a stavebných materiálov.

Prevádzka navrhovanej činnosti je zdrojom hluku z motorov parkujúcich automobilov pri ich uvádzaní do chodu, či naopak parkovaní. Hladiny hluku pri ktorých nedôjde k prekročeniu hladín hluku v zmysle platnej legislatívy – vyhlášky MŽP SR č.549/2007 pre deň (50dB), večer (50dB) a noc (45dB). Je na užívateľoch parkovacích plôch, aby mali automobily v dobrom technickom stave, čo zabezpečujú pravidelné STK kontroly v zmysle zákona o premávke na pozemných komunikáciách.

Vplyv navrhovanej činnosti na hluk je klasifikovaný ako neutrálny až negatívny vplyv s nízkou ale trvalou intenzitou pôsobenia.

IV.2.4 Vplyv na žiarenie a vibrácie

Zdroje žiarenia ani vibrácií sa realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti **nepredpokladajú. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na vytváranie žiarenia a vibrácií.**

IV.2.5 Vplyvy na kultúrne a archeologické pamiatky

Navrhovaná činnosť **nebude mať negatívny vplyv** na kultúrne a archeologické pamiatky.

IV.2.6 Hodnotenie zdravotných rizík

V prípade havarijného stavu môže dôjsť k vplyvu na zdravie tak zamestnancov pri výstavbe navrhovanej činnosti ako aj obyvateľov obytných domov, ktorý je hodnotený ako **relatívne negatívny vplyv dočasného charakteru.**

Počas prevádzky navrhovanej činnosti je vplyv na zdravie podmienený:

- stupňom znečistenia ovzdušia. Cestná doprava sa podieľa relatívne v menšom meradle na emisiách SO₂ a pevných častíc, produkuje predovšetkým emisie NO_x, CO a prchavé organické látky (v závislosti od druhu pohonu parkujúcich automobilov a nových technológií sa predpokladá neustále znižovanie emisií),
- hlukom a
- pri prípadnom havarijnom stave znečistením okolia unikajúcimi pohonnými hmotami a prevádzkovými olejmi. Vzhľadom na štandardné parkovanie, ktoré je bežnou súčasťou lokalít bytových domov je **vplyv navrhovanej činnosti na zdravie klasifikovaný ako vplyv negatívny s nízkou intenzitou pôsobenia s tendenciou znižovania negatívnych vplyvov zavádzaním nových technológií.**

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v zmysle projektu, ktorý objednal navrhovateľ:

Názov stavby:	Úprava plochy vnútrobloku na ul. Exnárovej
Projektant stavby:	Váhoprojekt, s r.o., Exnárova 13, Prešov (Prešov, október 2016),
Kancelária:	Kpt. Nálepku 6, 080 01 Prešov,
Zodpovedný projektant:	Ing. Miroslav Váhovský
Autorizovaný stavebný inžinier,	4752 A2
Stupeň dokumentácie:	dokumentácia na stavebné povolenie (DSP)

Predmetom projektu je úprava a prepojenie existujúcich odstavných plôch a ich napojenie na miestnu komunikáciu a trasy chodníkov vo vnútrobluku na ul. Exnárovej v Prešove. Na odstavnej ploche "OP1" je situovaných 39 parkovacích miest, na odstavnej ploche "OP2" 45 a na odstavnej ploche "OP3" 32 parkovacích miest. Spolu 116 parkovacích miest. Odstavná plocha OP4 rieši doplnenie odstavnej plochy, ktoré umožní bezpečnú obojsmernú premávku úseku medzi vchodmi ul. Exnárova č. 13-19. Je v dĺžke cca 100 m, čo predstavuje približne 25 pozdĺžnych stojísk.

Počet existujúcich parkovacích miest v predmetnej lokalite je 316. Parkovacie plochy boli súčasťou výstavby v 80-tych rokoch minulého storočia.

Norma STN 73 6110/Z2 platná od 02.2015 s prihliadnutím na výskumy, prax a odporúčania inštitútu urbánneho rozvoja (IUR) považuje za odôvodnené zníženie počtu miest na parkovanie o 15-30% oproti pôvodnej STN 6110/Z1.

Počet bytov na ul. Exnárova: 544 bytov

Štruktúra bytov je:

45%	- 3-izbových a viac izbových/2 parkovacie miesta na byt
55%	- 2,5-izbových, 2-izbových a menších/1 parkovacie miesto na byt

Potreba parkovacích miest: 789. Podľa platnej STN kde je možné **zníženie o 30%** pri novostavbách je potreba parkovacích miest 552. Keďže bytové domy, kde navrhovaná činnosť bude realizovaná nie sú novostavbou, ale ide o zahustenú výstavbu 80-tych rokov minulého st. po realizácii navrhovanej činnosti sa oproti existujúcim 316 parkovacím miestam zvýši počet parkovacích miest o 116 + 25 miest na odstavnej ploche OP4, čo spolu bude predstavovať 457 parkovacích miest.

Vzhľadom na súčasné priestorové možnosti lokality navrhovanej činnosti a reálne požiadavky na parkovacie miesta je navrhovaná činnosť (úprava a skvalitnenie existujúcich spevnených plôch) vhodné riešenie z hľadiska zachovania súčasných zelených plôch, drevín, detských ihrísk, spevnených plôch pre peších a cyklistov a **zvýšenia počtu výrazne poddimenzovaných parkovacích miest na lokalite navrhovanej činnosti.**

Spracovateľ oznámenia o zmene navrhovanej činnosti odporúča po vyhodnotení oznámenia v zisťovacom konaní pokračovať vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia pre navrhovanú činnosť a jej realizáciu.

VI. PRÍLOHY

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia

Navrhovaná činnosť **nebola posudzovaná** podľa zákona. Súčasných 316 stojísk bolo vybudovaných v 80-tych rokoch minulého storočia pri bytových domoch na ul. Exnárova ako súčasť sídliska Sekčov.

2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

Príloha č. 2 – Mapa širších vzťahov

3. Výpis z katastra nehnuteľností

LV č. 6492

4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

Príloha č. 4A – Situácia úprava plôch

Príloha č. 4B – Vzorový priečny rez

Príloha č. 4C – Situácia sadové úpravy

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

September 2018

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

Ing. Naďa Jursová
Bajkalská 8, 08001 Prešov
Tel. č.: +421907155745
e-mail: nada.jursova@gmail.com

.....

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Ing. Andrea Turčanová – primátorka mesta
adresa: Hlavná 2907/73, 08001 Prešov
tel. č.: 051/3100 101
Fax: 051/77 348 09
E-mail: primatorka@presov.sk

.....

PRÍLOHY

PRÍLOHY (2 -4)

Príloha č.2 – Mapa širších vzťahov

Príloha č.3 - Výpis z katastra nehnuteľností

Príloha č.4 - Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti:

Príloha č. 4A – Situácia úprava plochy

Príloha č. 4B – Vzorový priečny rez

Príloha č. 4C – Situácia sadové úpravy